پێگەی

نهاوند

NAHAWAND

بەرپەرچی تۆمەتەکان

بەرپەرچی تۆمەتەکان کە
دراوەتە پاڵ دەوڵەتە پاکەکەمان

لە نوسینی :

أبو همام

پێشەك

الحمدلله معز الإسلام بنصره ومذل شرك بقهره ومصرف الأمور بأمره ومستدرج الكفار بمكره، الذي قدر الأيام دولا بعدله، وجعل العاقبة للمتقين بفضله، والصلاة والسلام على من اعلى الله منار الإسلام بسيفه؛. أما بعد:

الله تعالى دەفەرموێت:(وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا)[الأحزاب/٥٨] واتە: ئەوانەی کە ئازاری ئیماندااران دەدەن بەبێ ئەوەی ئەو ئیمانداارانە هیچ شتێکیان کردبێ، ئا ئەو کەسانە تۆمەت و تاونێکی گەورەیان بە خۆیانەوە هەڵگرتوە؛. دەبینین هەندێ کەس هەن باسی شتانێک دەکەن کە توشی سەرسوڕمان دەبی لێیانەوە جا بە هەر جۆرێک بێت هەوڵدەدەن قسەکانیان برازێننەوە تا وا دەربخەن کە قسەکەی ئەوان ڕاستە، قسانێکی زۆر گەورە دەکەن و دەیڵێن دەربارەی دەوڵەتی ئیسلامی-أعزه الله-، بە جیاواز و پێچەوانەی ئەوانەی کە دەوڵەتی ئیسلامی تۆمەت بار دەکەن بە سیفاتی خەواریج کاری فەسادی، بەڵکو ئەوەی کە لێیانەوە دەبینێرێ و دەیڵێن تۆمەتانێکە کە بەهۆیەوە دەوڵەتی ئیسلامی پێ تکفیر دەکەن و بەرائەت و دژایەتی لە بەرامبەر دەکەن بە بیانووی ئەوەی دەوڵەتی ئیسلامی مەنهەجی ئیرجائی هەیە و لە باسەکاندا شلی دەنوێنێ، وە کەسانێکی تریش کە خۆیان بە لایەنگری دەوڵەتی ئیسلامی دەزانن و پشتگیری دەکەن بەڵام بەهۆی ئەوەی خودی خۆی خاوەن بیروباوەڕێکی ئیرجائە

لە هەندێ مسائیل، جا دێت و باسی منهجی دەوڵەتی ئیسلامی دەکات-أعزه الله- باسکردنێک کە بەجۆرێک دەیهەوێت لە گەڵ ئەو بەشە و بۆچونە ئیرجائیەیەی بیگونجێنێ و نەفسی سەربخا، جا بەپشتیوانی الله تعالی لێرەدا هەوڵ ئەدەین هەموو ئەوباس و بابەتانەی کە تۆمەتیان تێیدا داوەتە پاڵ دەوڵەتی ئیسلامی-أعزه الله- ڕونی بکەینەوە و تۆمەتەکان نەهێڵین بإذن الله تعالی، بەرپەرچدانەوەیەک و وەڵامێکی تەواو و هیچ بەدەستەوە نەهێشتێنێک بۆ هەموو ئەو لایەنانەی کە بەم جۆرە تۆمەت دەخەنە پاڵ دەوڵەتی ئیسلامی-أعزها الله-.

یارب ئەم دەوڵەت و خەلافەتە شکۆدارتر و گەشاوەتربکە لە ژێر فەتح و نەسرەتێکی نوێ و زۆر بەهێزەوە و دوژمنانی سەرشۆڕ و زەلیل بکە و لەناویان ببە؛ اللهم آمین یارب

تۆمەتەکانی سەر شێخ ئەبو عمر بەغدادی (تقبله الله)

دڵ نەخۆشەکان دوو تۆمەت و بوختان دەخەنە پاڵ شێخ ئەبو عمری بغدادی و چەواشەی وتەکانی دەکەن، جا بە پشتیوانی الله تعالی وەڵامیان دەینەوە و حەقیقەتەکە دەخەینە ڕوو.

تۆمەتی یەکەم

ئەوەیە دەڵێن: شـــێخ بەژدرای کردن لە هەڵبژاردنەکانی پەرلەمانی بە کوفر نەزانیوە تەنها بە حەرامی زانیوە، چونکە لە بڵاوکراوەیەکی سەوتی بە ناونیشانی: "جريمة الإنتخاب الشرعية والسياسية وواجبنا نحوها" ـدا بە حرام وەسفی دەکات نەک کوفر.!

لە وەڵامیان دەڵێین: الله تعالى دڵتان لەو حەســودی و نەخۆشــیە پاک بکاتەوە امین یارب، بەڕاستی خیانەتێکی گەیاندنی ڕوون و ئاشکرا دەکەن لە ووتارەکەیدا، جا بەئیزنی الله تعالی هەر بە ووتەکانی ناو ئەم ووتارەی وەڵامیان ئەدەینەوە،

شیخ ئەبو عمر بغدادی{تقبله الله} دەڵێت:

(نوێنەر و یاسادانەرەکان بتانێکی سەربۆدانراون لە ژێر گومەزێکا، کەوا ملکەچ بونە بۆ یاسا ودەســتورێکی ســتەمکار و زۆردار و شــەریعەتی ئیســلامیان هەڵوەشــاندۆتەوە و دژایەتی زۆرینەی بنچینەی دینە پاکەکەمان دەکەن، وە دەگەڕێنەوە بۆلای و بۆ لای حوکمەکەی وە بۆ لای ڕێباز و لێکدانەوەی ماددەکانی دایان ناوە لە کاتی توشــبونیان بە ناکۆکی و کێشــە، کە ئەمەش بریتیە لە دینێک کەوا پێچەوانەی دینی الله تعالی ـــــیە کەوا بانگی کردوین بۆ ئەوەی لە هەر کێشـــە و نـاکۆکیەکـان بگەڕێینەوە بۆ لای هەر وەک و دەفەرموێـت: (فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ)[النساء/٨٧]

حوکمی الله تعالی و گەڕاندنەوەی کێشـــە و فەرمانەکان بۆ لای لە فەرضـــەکانی دینە و لە تەوحیدی رب العالمین ـــــە، بە صـحیحی لە پێغەمبەرمان صـلی الله علیه وسـلم هاتووە کە حـدی کوڕی حـاتم هـاتە لای و پێغەمبەر صـــلی الله علیە وســـلم ئەم ئـایەتەی دەخوێندەوە:(اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ)[النســـاء/٥٩] ووتی: "ئەوان ئەوە نەبوو بیپەرســتن بەڵام گەر شــتێکیان بۆ حلاڵ کردبان ئەوە بەحەڵاڵیان دا دەنا وە گەر شتانێکیان بۆ حرام کردبان بە حرامیان دا دەنا".

ئیمامی ئیبن و کەثیر رحمە الله دەڵێت: "حذیفەی کوڕی یەمان و عبدالله ـــی کوڕی عباس لە تەفسیری ئەم ئایەتە هەر بەم شێوەیەیان ووتوە، کەوا ئەوانە شوێنیان کەوتبوون لەوەی کە بۆیان حەڕام و حەڵاڵ دەکردن"

ســەددی دەڵێت: "پیاوەکانیان ئامۆژگاری دەکرد و وازیان لە کتێبەکەی الله تعالی دەهێنا و پشتیان لێی دەکرد"

وە ئەو یاســـادانەرانە کـافرن، ئیبن کەثیر رحمە الله لە تەفســـیری ووتەی الله تعـالی دا دەفەرموێت:(وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِــكُونَ)[الأنعام/١٢٢] دەڵێ واتا: ئێوە یەکســـانتان کردن لەگەڵ الله تعالی دا لەو کاروبارانەدا و شـتانێکتان دانا لە ووتەی جگە لە و خسـتتانە پێشەوە و ئائەمە بریتیە لە شیرک."

شنقیطی رحمه الله دەڵێت: وە تێگەیشتن لەو ئایەتانە بەڕوونی بەبێ شێواندن بریتیە لەوەی هەر کەسێ شوێن یاسای شیطان بکەوێت کە کاریگەربێت بەسەر ئەوەی پێغەمبەری لەپێناودا ڕەوانە کراوە ئەوا کافرە بە الله تعالی و عابیدی شیطانە و شیطانی کردۆتە پەروەردگاری خۆی جا بە هەر ناوێک ناو لە شوێنکەوتوانی شیطانی بنێی، لەبەر ئەوەی ڕاستیەکان ناگۆڕدرێن بە بەدربڕینی ووشەکان لە سەریان هەر وەک و شتێکی زاندراوە"

جا سوێند بە الله تعالی، ئەی قەومەکەم من ئێوەم خۆش دەوێت وە حەزدەکەم خێرتان بۆ بێت و لەسەر ئەوە پێداگرم، بەڵام پێداگریم لەسەر سەلامەت بونی دینەکەتان زۆر توندترە لە پێداگریم لە سەر سەلامەتی دونیاتان)

سەیرکەن و ببینن شێخ چۆن لێرەدا زۆر بەڕاشکاوانە و ڕون ئەندامەکانی پەڕلەمان و شوێنکەوتوانیان تکفیر دەکا و بەڵگەکان لەسەر کافرێتیان دەخاتە ڕوو چۆن بەپەرستنی غیری الله و شیرک وەسفی دەکا و پەڕلەمانتارەکان و یاسادانەرەکان بە بت وەسف دەکا وە لەدوای ئەو ووتەیە بە گوێرەکەی بەنی ئیسرائیل نمونە دەکا و شێخ زۆر توندە و پێداگرە لە سەر کوفرێتی پەڕلەمان و بەژداری کەرانی،ناوی و هەڵبژاردەکانی.

تۆمەتی دووەم

تۆمەتی یەکەمیان وەڵام دایەوە و حەقیقەتەکەمان خستە ڕوو، ولله الحمد والمنّه، جا هاتینە سەر تۆمەتی دووەم کە دەڵێن: شێخ بە کوفری زانیوە بەڵام ئەوانەی بەژداری تێدا دەکەن تکفیری نەکردون و عوزری بە نەزانین بۆ هێناونەتەوە، لەبەر ئەوەی لە ووتارێکی دا بە ناو نیشانی " إمنعوهم لا تقاتلوهم " دا دەڵێت دەنگدەرەکان مەکوژن ڕێگریان لێ بکەن.!

وەڵامی تۆمەتەکەیان:

دەڵێم: بەڕاستی ئەم جۆرە لێکدانەوەیە و تێگەیشتنە لە ووتەکەی شێخ زوڵمێکی ئاشکرایە بەرامبەر شێخ دەکرێت، چونکە ووتەکەی شێخ زۆر ڕوونە کە لە بارەی چیەوەیە، جا دوای ئەوە بەم جۆرە لێکدانەوەی بۆ بکرێت وتۆمەتی عاذری بخرێتە پاڵ شێخ زوڵمێکی گەورەیە.

ووتەکەی شێخ کە داوا دەکات لە سەربازەکانی کە ئەو کەسانەی کە کافر بونەتەوە دوای ئەوەی کە موسڵمان بوون بەهۆی چونە دەنگدانیانەوە مورتەد بونەوە، داوا دەکات کە نەیانکوژن بەڵکو ڕێگریان لێ بکەن و پێشیان بگرن لەوەی بچن بەرەو ئەم بەژداریکردنە شیرکیە، بەڵێ هەڵبژاردە و فەرمانەکەی شێخ هەڵبژاردە و فەرمانێکی دروستە و ڕێگاپێدراوە و زۆرێک لە زانایان ئەم جۆرە کارە ئەنجامدانی بە واجب دەزانن، کە ئەویش بریتیە لە

ئیســـتیتابە تەوبە پێکردن و گەڕاندنەوەی کەســـەکە لەو کارەی کە هەڵی بژاردوە و ئەنجامی داوە.

بەڵێ زانایان متفق و کۆکن لەسەر ڕێگا پێداروی ئیستتابە، بەڵام ئەوەی کە تێیدا ناکۆکن و ئیختلاف هەیە لە واجب بونەکەیەتی ئایا ئیســـتتابە کردنی مورتەد واجبە یان واجب نیە، زانایان بونەتە دوو بەش لەو بابەتەدا، هەندێکیان دەڵێن واجب نیە وە هەندێکی تریش دەڵێن واجبە. جا لێرەدا دوو بەش هەن لە ووتەکاندا:

ووتەی یەکەم: ئەوەیە کە لە لایەن حەنەفیەکان و لە ووتەی شافعی و لە گێڕانەوەیەکی ئیامی ئەحمەددا کە بریتیە لەوەی: کەسی مورتەد ئیســتتابە دەکرێت ئەوەش موســتەحەبە و واجب نیە؛ صاحبی ئەم بۆچونەش بەڵگە بە چەند گێڕانەوەیەک دەهێننەوە:

١- فەرمودەی ئیبن عباس کە لە پێغەمبەر صـلی الله علیه وسـلم دەیگێڕێتەوە دەفەرموێت:(هەر کەسێک دینەکەی گۆڕی بیکوژن)، ئیبن قودامە -رحمە الله- لە بارەی ئەم فەرمودەیەدا دەڵێت: ئەم فەرمودەیە بەڵگەیە لەســـەر واجب بونی کوشـــتنی مورتەد، وە تێیدا فەرمان بە ئیستتابە کردنی نەکراوە، گەر ئیستتابە کردن واجب با ئەوا رسول الله صلی الله علیه وسلم فەرمانی پێی دەکرد جا لەبەر ئەوە واجب نیە و موستەحەبە.[مغني ٢٦٧/١٢]

٢- کاتێ کە معاذ رضي الله عنە چوو بۆلای ئەبو موسای ئەشعەری بینی پیاوێک بەستراوەتە، پرسی بۆ وایە،ووتی: ئەوە کەسێکی یهودی بوو موسڵمان بوو پاشان هەڵگەڕاوەتەوە، معاذ فەرمووی: دانانیشم تا حوکمی الله تعالی ورسولەکەی بەسەر ئەو کەسەدا جێبەجێ نەکەن و نەیکوژن، ووتیان: دابنیشە، ووتی:دانانیشم تا حوکمی الله تعالی ورسولەکەی بەسەر ئەو کەسەدا جێبەجێ نەکەن و نەیکوژن، ئەمە سێ جار دوبارە بویەوە، فەرمان کرا و کوژرا؛[بخاري ٦٩٢٣ - مسلم ٤٨٢٢]

ئەبو موسای ئەشعەری کە مورتەدەکەی کوشت بەبێ ئیستتابە بەڵگەیە لەسەر واجب نەبونی ئیستتابە بەر لە کوشتنی.

ووتەی دووەم: لەلایەن مالیکیەکانەوەیە وە لەلای شافیعیەکان و مەزهەبی حنبەلیەکانە، کە دەڵێن: مورتەد واجبە ئیستتابە کردنی پێش کوشتنی؛ جا صاحبی ئەم بۆچونەش بەڵگە بە چەند گێڕانەوەیەک دەهێننەوە:

١- بەوەی کە لە دایکە عائیشەوە ڕیوایەت کراوە کە دەفەرموێت: لەڕۆژی ئوحودا ئافرەتێک هەڵگەڕاوە پێغەمبەر صلی الله علیە وسلم فەرمانی کرد بەوەی تەوبەی پێ بکرێت جا یان تەوبە دەکات یان دەکوژرێت.[ضعیف سنن دارقطي ١٢١]

٢- وە ئەوەی لە جابرەوە کە ڕیوایەت کراوە رضي الله عنه کە ئافرەتێک هەبوو پێیان دەووت دایکی مەڕوان، جا هەڵگەڕایەوە، پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم فەرمانی کرد کە ئیسلامی بخرێتەوە بەردەم جا گەر تەوبەی نەکرد بیکوژن.[ضعيف سنن البيهقي الكبرى ١٦٦٤٣]

ئەم دوو گێڕانەوەیە بەڵگەیە لەسەر واجبێتی ئیستتابە، چونکە گەر واجب نەبایەرسول الله صلى الله عليه وسلم فەرمانی پێی نەدەکرد.

٣- وە ئەوەی ڕیوایەت کراوە کە پیاوێ هاتە لای ئیمامی عمر رضي الله عنه، ئیمامی عومەر پێی ووت: هیچ هەواڵێکی نوێت لەلا هەیە، پیاوەکەش ووتی: بەڵێ پیاوێک موسڵمان بوو هەڵگەڕاوە سەر کوفر، ئیمامی عمر ووتی: چیتان لە گەڵ ئەو کەسەدا کرد، پیاوەکە ووتی: لە گەردنیان دا و کوشتمان، ئیمامی عومەر پێی ووت: بۆچی ئەو کەسەتان سێ ڕۆژ بەند نەکرد و نانی پێ بدەن و ئیستتابەی بکەن بەڵکو الله تعالى هیدایەتی بدابایە و بگەڕایەتەوە سەر فەرمانی الله تعالى، پاشان ووتی: ئەی پەروەردگارا من لە گەڵ ئەو کارە دانەبوم و فەرمانم پێی نەکردبوو و ڕازی نەبوومە بەو کارەیان.[موطاء ١٤١٤ - بيهقي ١٧٣٤١]

ئەوەی کەلە ووتەکانی ئیمامی عومەر لەو شێوە قسانەی کە دەردەکەوێ واجبە بۆیە بەم شێوەیە ئینکاری لێی دەکرد و داوای دەکرد.

ڕای پەسەند لەم دوو بۆچونە و تێگەیشتنەدا ووتەی یەکەمە نەک ووتەکانی دووەم، بەهۆی:

١- بەهێزی ئەو ڕایانەی کە صاحبی ووتەی یەکەم هەیانە و بەڵگەی پێ دەهێننەوە.

٢- لاوازی ووتەی دووەم بەوەی بەڵگەیان پێ دەهێنایەوە، وە فەرمودەکانی عائیشـە و جابر هەردووکیان فەرمودەیەکی لاوازن، وەە گێڕانەوەکەی دەربارەی ئیمامی عمر جیاوازی هەیە لە صـحیحی ڕیوایەتەکە ڕیوایەتی صـحیح لەو بەسـەرهاتەی ئیمامی عومەر کە هاتوە ئیمامی عومەر تێیدا تەنها فەرمان بە ئیسـتتابە دەکات نەوەک ئینکاری لە کردەوەی بەرامبەردا بکات.

لە نێوان ئەم دوو بۆچونە هیچیان بەیەکەوە کۆ ناکرێنەوە و بوترێت بەڵگەگانی سـەرەتا مطلقن و ئەوەی دووەم مقیدی بکات بەخۆیە پەیوەستی بکات، چونکە بەڵگەکانی سـەرەتا هەم لەفەرمان کردن و هەمیش لە جێبەجێ کردن بەو شـێوەیە کراوە کە واجب نیە بۆیە لە ووتەکانی دووەمدا کە بوترێ کرابێت ئەوە وەک و موستحبێک کراوە وڕێگە پێدراوە، وە بە هەڵبژاردن و پەسـەندبونی ڕا و ووتەی یەکەم مانای وانیە ئیسـتتابە کارێکی نەکراو بێت و

شـتێکی بێ بایەخ بێ نەخێر بەڵکو کارێکە ڕێگە پێدراوە و چاکە و خوازراوە بەڵام شـتێک نیە کە واجب و فەرمان بێت.

جا ووتەکانی شـێخ ئەبو عمر بغدادی و فەرمانەکەی هەمان ئەو فەرمانەی ئیمامی عومەرە کە ئیستتابەی مورتەدیان بەلاوە لە پێشتر بوو بەوەی کە بکوژرێت سەرەتا،

ڕەنگە کەسانێک بڵێن نەخێر ئەم ووتەیەی شێخ مەبەست لە بابەتی ئیستتابە نیە چونکە گەر مەبەستی لە ئیستتابە بایە ئەوا دەیووت مەیان کوژن تا ئیستتابەیان نەکەن.

لە وەڵامیان دا دەڵێین:

١- نەخێر بەو شـێوەیە نیە کە لێکی دەدەنەوە چونکە وەک و سـەرەتا ڕونمان کردەوە لە عقیدەی شـێخدا ڕوونبوو کە چۆن ئەم کارەی بە کوفر زانیوە و ئەنجامدەرەکەیشـی بە کافر زانیوە

٢- پاشان لەبابەتی عذر بالجهل، عذر هەیە بۆ نەکوشتنی کەسی کافر بەڵام ئەوە لە کاتێک دایە کە کەسـەکە بەهیچ شـێوەیەک پەیامی ئیسـلامی پێ نەگەیشـتوە بۆیە ئەو کەسـە تکفیر دەکرێ بەڵام حوکمی کوشـتنەکەی بەسـەرا نادرێت تا وەک و گوێبیسـتی ووتەی الله عز وجل دەکرێت هەر وەک و الله تعالی لەسـوڕەتی تەوبەدا فەرمانمان پێ دەکات، جا بۆیە ووتە و لێکدانەوەیەکی شـکسـت خواردوە و لێرەدا ئەو کەسـانە دینیان پێ گەیشـتوە و

عوزری کوشـتنیان لەسـەر نەماوە کە ببێتە بابەتی عوزر هێنانەوە بۆ نەزان بۆ کوشـتنی، ئەم عوزرەش تەنیـا بۆ کوشـــتنیەتی گەرنـا لە نـاودا تکفیردەکرێـت وە لە بەشـــێکی زۆری حوکمەکانیش حوکمی کوفری لەسەرە کە بریتیە لە جگە لە حوکی کوشتنی.

٣- بابەتی کوشـــتن و تکفیر لە حوکم دا یەک دەگرنەوە نەوەک لە اســـماءدا، واتا گەر بە ووتەکەی ئەوانیش بکەین بڵێین شـــێخ لەبەر عوزری بوە، ئەوا لە بابەتی حوکم دا بوو کە کوشـــتنە نەوەک و لە بابەتی اســـماءدا، واتا بە ناو تکفیری کردون بەڵام حوکمی ڕیددەی بەسەرا نەداون، بۆیە لەم لێکدانەوەیەش هەر شکست خواردون.

ووتەکەی شێخ وەک و باسمان کرد زۆر ڕونە کە شێخ ئەنجامدەری ئەم کارە شیرکیە بە کافر دەزانێ،بەڵام لە بابەتی کوشتنەکەیدا بە شێوەیەکی ڕەهایی و گشتی داوا دەکات نەکوژرێن و بەڵکو ڕێگەیـان لێ بگرن، ڕێگە و پێش لێ گرتنیـان تەوبە پێ کردنیـانە، هەڵبژاردە و پەســـندی ئەم فەرمانەش لەلایەن شـــێخەوە بەهۆی ئەوەوەیە کە شـــێخ خۆی لە درێژەی ووتارەکەیدا ئاماژە بەوە دەکات کە ڕێژەی ئەو کەســـانەی کە بە ئەهلی ســـوونەی عێراق حیســـاب کراون بەژداری کردنیان لەم پرۆســـەیە زۆر کەمە، بە پێی ڕاگەیاندنی حوکمەتی عێراق ڕێژەی بەژداریکردنیان لە ســـەدا ٣٠ لە ئەهلی ســـوننەی عێراق بەژداریان کردوە جا سەرەڕای زیاد کردن و فێڵ کردن لە دەنگەکاندا واتا لەمەش کەمترە، جا بۆیە شێخ ڕێگە لێ گرتنیان و تەوبە کردنیان لەلای لەپێشترە بەر لە کوشتنیان چونکە شێخ خۆشی ئاماژە بەوە

دەکات کە ئەهلی ســـوننەی عێراق موجاهیدانیان خۆشـــدەوێت و گوێڕایەڵیان دەکەن بۆیە پێویســـتە موجاهیدانیش ڕێگریان لێ بکەن، جا ئەم ووتەی شـێخ هیچ کوفرێکی تێدا نیە وە هیچ عوزر بۆ هێنـانەوەیەکی تێـدا نیە بەڵکو کـارێکی ڕێگـا پێـدراو و خوازراوە و وەک و بینیتان بەشێک لە زانایان ئەنجامدانی ئەم کارە بە واجبیش دەزانن.

تۆمەتی عذر بالجهل

دەڵێن دەوڵەتی ئیسلامی باوەڕی وایە کەسی نەزان گەر کەوتە نێو کوفر و شیرکێکی ئاشکرا و گەورە ئەوا عوزری بە نەزانین پێ دەدا و تکفیری ناکات.!

لە وەڵامیـان دەڵێین: هەر کەســـێـک گەر بۆ مـاوەی دوو ڕۆژ متـابەعەی کتێـب و وانە سـەوتیەکان و بەیان نامەکانی دەوڵەتی ئیسـلامی کردبێ ئەوا بۆی دەردەکەوێت کە دەوڵەتی ئیســلامی بە هیچ شــێوەیەک عوزر بۆ کەســی جاهیل ناهێنێتەوە و قەبوڵی ناکات مەگەر لە مســـائیلی خفی بێت، جـا بۆیە ئەوانەی ئەم تۆمەتە دەخەنە پـاڵ دەوڵەتی ئیســـلامی یـان کەســـانێکی گەوجن و نەزانن بە مەنهجی دەوڵەتی ئیســـلامی و شـــت هەڵدەبەســـتن یان کەسانێکی دڵ نەخۆش و حەسود و ڕق لە دڵن بەرامبەر دەوڵەتی ئیسلامی و دەیان هەوێت بوختانیان پێ بکەن.

بۆ سەلماندنی ئەم باسەش پێویست ناکا دەقی نوسرا و سەوتیەکانی دەوڵەتی ئیسلامی دابنێم لە بارەی ڕەتکردنەوەی عوزر بۆ کەسی جاهیل لە بەر ئەوەی گەر دایان بنێین باسەکە درێژە دەکێشێ لە بابەتێکی زۆر ڕوندا، بەڵکو ئەوە دەخەینە ڕوو کە دەوڵەتی ئیسلامی جگە لەوەی کە ڕەتی دەکاتەوە عوزر بۆ کەسی جاهیل هەبێت، تکفیری ئەوکەسەش دەکات کە عوزر بۆ کافرێک دەهێنێتەوە بەهۆی جەهلەکەی، تکفیری دەکەن لەبەر ئەوەی کەسەکە باوڕی وایە عوزر بۆ جاهیل هەیە، ئەمەش دوای ئەوەی کە ئیقامە حوججە دەکرێ، بەڵگەی ئەم باسە و ئەم تۆمەتە لە تۆمەتی دواتر هەردوکی بە گشت گیری دەخەینە ڕوو ان شاءالله تعالی.

تۆمەتی بە موسڵمان دانانی عاذر

دڵ نەخۆشەکان دوای ئەوەی کە هیچ شتێکیان بە دەستەوە نامێنێت و وەڵام دەدرێنەوە لەو تۆمەتەیان کە دەڵێن دەوڵەتی ئیسلامی باوەڕی وایە کەسی جاهیل عوزری هەیە، جا دوای ئەوەی کە وەڵامیان دەدرێتەوە، دێن تۆمەتێکی تر دەخەنە سەر دەوڵەتی ئیسلامی و دەڵێن: دەوڵەتی ئیسلامی ڕەتی دەکاتەوە عوزر بۆ کەسی جاهیل هەبێت بەڵام دەوڵەتی ئیسلامی تکفیری ئەو کەسانە ناکات کە عوزر بۆ جاهیل دێننەوە و بە موسڵمانی دەزانن لەبەر ئەوە دەوڵەتی ئیسلامی تکفیر دەکەن.!

لە وەڵامیاندا دەڵێین: ئەم باسەی ئەوان کە بەم شێوەیە لێی تێگەیشتون و بڕیاری لەسەر دەدەن بریتیە لە نەزانی و نەبونی ڕێک و پێکی لە تێگەیشتن لە حوکمەکان، جا پێویست بەوە ناکات کە ڕونکردنەوە و شەرحی ئەم باسە بکەین، لەبەر ئەوەی یەک لەنوسراوی زانایەکی دەوڵەتی ئیسلامی دا دەنێم کە بەشێوەیەکی کورت و پوخت باسەکە دەگەیەنێت لێرەدا، گەرچی ئەم باسە ڕونکردنەوە و درێژبونەوەی زۆری پێویستە بەڵام ئەم کورتە نوسراوە بۆ خوێنەر بەرچاوڕونیەک دەبێت ان شاءالله، زاناکانی دەوڵەتی ئیسلامی بە کتێب و زنجیرە وانە ئەم باسەیان باس کردوە و شیکردۆتەوە بۆ فێرخوازان و ئەرشیفێکیان هەیە لەم بابەتەدا، دەوڵەتی ئیسلامی تەکفیر عاذر بالجهل دەکات بەڵام بەشێوەیەکی ڕەهایی و گشتی نا بەڵکو بەشێوەیەکی سنوردار و ضوابطێکی ڕێک و پێک و درووست و موافقی ئەهلی سوننە و جەماعە، کە ئەویش بریتیە لە تکفیر کردنیان دوای ئیقامە حوججە ئەمەش بەپێی بارودۆخ و حاڵەکەیە، جا بۆ ئەوەی زیاتر ڕوون بێت سەرەتا ئاماژە بەو کتێب و وانانەی نێو دەوڵەتی ئیسلامی دەدەین کە تێیدا باسی ئەم حوکمەیان کردوە و ڕوونیان کردۆتەوە، لەوانە:

یەکەم: شێخ عبدالبری صالحی کوێتی کە یەکێکە لە زاناکانی نێو دەوڵەتی ئیسلامی و لە یەکێ لە بەرهەمە ڤیدیۆکانی دامەزراوەی فورقاندا دەرکەوت لە ساڵی ١٤٣٦ھ لە کتێبێک

و ناملکەیەک دا باســی ئەو بابەتە دەکات و ڕوونی دەکاتەوە بە بەڵگە و ووتەی زانایان و جمعی باسەکە:

١- لە کتێبێکی دا بە ناو نیشانی:{خلاصة القول في حكم العاذر} تێیدا بەشێوەیەکی پوخت و ڕوون و پڕ مانا و گەیەنەر بابەتەکە ڕوون دەکاتەوە وە ئەم کتێبەش لە ئەرشــیفی[علماء الجهاد] بەردەستە.

٢-لە کتێبێکی تری دا بە ناو نیشــانی:{القول الزاهر في قاعدة من لم يكفر الكافر} باس لە هەڵوەشـێنەرەوەی سـێیەم دەکات وە تێیدا سـەرەتا وکۆتای باسـەکە باسـی حوکمی عاذر دەکات وە ڕوونی دەکاتەوە کە بە چ شـێوەیەکە بە شــێوەیەکی درێژە پێدەرتر و تێکەڵتر، وە ئەم کتێبەش لە ئەرشیفی[علماء الجهاد] بەردەستە.

دووەم: شــێخ ابو بلال الحربي کە یەکێک بوو لە موجاهید و پێشــەواکان لە نێو دەوڵەتی ئیسلامیدا و چەندین کتێب و وانەی هەیە لە ڕەدی شوبهەکان لە سەر دەوڵەتی ئیسلامی وە منظومەکانی لە دامەزراوەی ئەجناد بەســەوت کراوە، کە کەســێکە لەدەوڵەتی ئیســلامی هەژمار دەکرێ، ئەویش لە بابەتی حوکمی عاذردا نوسراوێکی هەیە بەناونیشــانی:{حكم العاذر بالجهل} کە تێیدا حوکم وباسی کەسی عاذر ڕوون دەکاتەوە بەشێوەیەکی کورت و

پوخـت، نوسراوەکەی بە وەرگێڕانەوە دا دەنێین إن شـــاءالله تعـالی، وە ئەم نوسراوە لە ئەرشیفی[علماء الجهاد]ـدا بەردەستە.

سـێیەم: شـێخ ابو مالك تميمي- ئەنەس نشـوان، زانا و پێشـەوا وسـەرکردەیەکی دیاری نێو دەوڵەتی ئیسلامی بوو-تقبله الله- ئەویشیان لە دوو وانەدا ئەم بابەتە بەشێوەیەکی تفاصیلی و ڕوون ڕوندەکاتەوە و باسی دەکا، ناونیشـانی ووتارەکەی:{شرح قاعدة: من لم يكفِّر الكافر أو شـكَّ في كفره أو صـحَّحَ مذهبه فهو كافر} باسـی هەڵوەشـێنەرەوەی سـێیەم دەکا و زیاتر باســەکە لەبابەتی حوکمی عـاذر کۆدەکـاتەوە و بـاســی دەکـات، و ئەم دوو وانەیەش لە ئەرشیفی[علماء الجهاد]ـدا بەردەستە.

چوارەم: شــێخ ابو بكر القحطاني، زانا و موجاهیدێکی دیار و دەرکەوتووی نێو دەوڵەتی ئیسلامی بوو -تقبله الله- کە لە دوو وانەدا باسی ئەم بابەتە دەکات وە لە دیبەیتێکیشدا:

١- لە سەوتیەک کە دوو وانەیە وە کراوەتە کتێبیش بە ناو نیشانی: {شرح قاعدة من لم يكفِّر الكافر أو شـكَّ في كفره أو صـحَّحَ مذهبه فهو كافر} کە تێیدا زۆر مسـائیل ڕون دەکاتەوە وە زیاتر و ڕونتر باس لە حوکمی عاذر دەکات تێیدا.

٢-لە ســـەوتیەک کە محــازەرەیەکە لە گەڵ برایێــک دایە، کراوەتە کتێبیش بە نــاو نیشــانی:{مناظرة حول عقيدة الدولة الإســلامية في مســألة العذر بالجهل} کە تێیدا زیاتر باســی عذر بالجهل دەکات لە نێو دەوڵەتی ئیســلامی و ڕوونی دەکاتەوە وە لە بەشــێکی دا باس لە حوکمی عاذر دەکات تێیدا، وە هەموو ئەوانە بە سـەوت و کتێب لە ئەرشـیفی[علماء الجهاد]ـدا دەست دەکەوێت.

ئەوەی شێخ ابو بلال الحربي ـــم بەباش زانی و هەڵمبژارد بۆ ئەوەی لێرەی دابنێم، چونکە باســەکەی بەشــێوەیەکی زۆر کورت باس کردوە و ڕونی کردۆتەوە و وای کردوە کە خوێنەر لەباســەکە و مەبەســت تێبگات، جا لە خوارەوە دەقی نوسراوەکەی شـێخ دەخەینە ڕوو إن شاءالله تعالى:

بسم الله الرحمن الرحيم

(حوکمی عازر بە جەهل " ئەو کەسەی نەزانین دەکاتە بیانوو")

للشيخ المجاهد أبو بلال الحربي «تقبله الله»

الحمدلله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين ..

وبعد....

بابەتی حوکمی عاذر بالجهل , لەم ڕۆژانەدا بەشـێوەیەکی بەرفراوان بووە بە جێی مشـت و مڕ لەنێوان ئەهلی ئیسـلامدا، بەڵکو بەشـێکیان کردوویانە بە پێوەری جیاکردنەوە لەنێوان مسـوڵمان و کافردا ، و پریشـکی ئەو ئاگرە بەسـەر ئەهلی تەوحیددا بڵاوبووەتەوە ، وە کافرکراون بەهۆی پێچەوانە بوونیان لەگەڵ ئەهلی هەواو و هەوەسـبازان، وە کاتێک کە چوومە ژێر سـێبەری جیهاد داوای هیدایەت و ڕێنموونیم لە الله تعالی کرد لەم بابەتەدا جا هیدایەتی دام بۆ ئەم ووتەیە کە بە حەق ئەژماری دەکەم و بێ بەریم لە هەر ووتەیەکی پێش ئەوە...

ابن القیم دەڵێت:{ لەمەدا هیدایەت و بەرچاوڕوونیەک هەیە بۆ ئەهلی جیهاد "ئەوەی جیهادی دوژمن دەکات" کە ئەم شتە بۆ جگە لەوان نییە

وە لەبەر ئەوەش ئەوزاعی و ابن موبارەک دەڵێن:ئەگەر خەڵکی لەشـتێکدا خیلاف و ڕاجیاییان تێکەوت ئەوە سـەیری ئەوە بکەن ئەهلی سـەنگەرەکان لەسـەرین الله تعالی دەفەرمووێت : {والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا .....} [العنكبوت : 69]

"ئەوانەش لە پێناوی ئێمەداو بۆ بەدەستهێنانی ڕەزامەندی ئێمە؛ هەوڵ و کۆششیان کردووە و خۆیان ماندوو کردووە، سـوێند بەالله بەڕاسـتی ئەوانە ڕێنموویی دەکەین بۆ هەموو

ڕێگەیەکی چاک و دروستی خۆمان (کە بەدەستهێنانی ڕەزامەندی ئێمەی لەدوایە)"} مدارج السالكين ١\٥٠٦

داواکارم لە الله تعالی کە بمکات بەیەکێک لەوان...

دەستپێک : توێژینەوەکە لەسەر حوکمی ئەو کەسەیە کە باوەڕی بە عوزر بە جەهل هەیە "عاذر بالجهل" نەک بۆ ئەوکەسەی کە کەوتووەتە شیرکی گەورەوە، ڕاستی لە ئەنجامدەری شیرک ئەوەیە موشریکە ئەو کەسە لەهەموو بارودۆخێکدا ئینجا چ زانا بێ یا نەزان و جاهل وە چ ئیقامە حوجەی " پێگەیاندنی دەقی شەرعی لە کتاب و سنة و ڕەواندنەوەی گومانەکان و لابردنی نەزانینەکەی" لەسەر کرابێ یان نەکرابێ.

بەڵام توێژینەوەکەمان کورتدەبێتەوە لە حوکمی "عاذر بالجهل" بۆ کەسێک کە کەوتبێتە شیرکەوە لە وانەی کە خۆیان داوەتە پاڵ ئیسلام.

مستعينا بالله دەڵێم :

پێشەوایانی دەعوە دوو شتیان گواستوەتەوە لەسەر حوکمی عاذر:

یەکێکیان بە تەکفیرکردنی ڕاستەوخۆی کەسی عاذر بالجهل .

وە ئەوەی تر بە تەکفیر نەکردنی عاذر بالجهل ئیللا دوای بیان و ڕوونکردنەوە .

ئەمەیان هەندێ لە ووتەکانیان کە بەر لە ئیقامە حوججە تکفیری کەسی عاذر بالجهل دەکەن:

شیخ محمد بن عبدالوهاب دەڵێت : « چەند جوانی وت کاتێ یەکێ لە دەشتەکیەکان هات بۆلامان وشتێکی بیست لە ئیسلام و ووتی شایەتی دەدەم ئێمە هەمومان کافرین وەئەوکەسەشی ناوی لێمان دەنا بە موسڵمان ئەویش کافر.».

شێخ عبدالله و ابراهیم کوڕەکانی شێخ عبداللطیف و شێخ بن سحمان دەڵێن: (ئیمامەتی ئەو کەسە تەواو نیە کە تەکفیری جەهمیەکان و قبوریەکان ناکات یان گومانی هەیە لە کوفرەکانیان وە ئەم بابەتە زۆر ڕوونە لەلای فێرخوازی زانستی شەرعی و ئەهلی ئەثەر ،وە هەروەها ئەوەی بۆنی ئیمانی کردبێ گومانی لە کوفری قبووریەکان نیە)

وەهەندێ لە زانایانی نەجد دەڵێن: (هەرکەسێک تەکفیری موشریکەکان نەکات لە دەوڵەتی تورکی و بەندەی قبور وەک ئەهلی مەکە و جگە لەوانیش لەوانەی کە پیاوچاکانیان دەپەرست و لە تەوحیدی الله تعالی لایاندا بۆ شیرک ئەوە ئەوکەسە کافرە هاوشێوەی ئەوان... جا بەدڵنیاییەوە ئەوەی تەکفیری موشریکین ناکات ئەوا قورئانی بەڕاست دانەناوە)

ئەم ووتانەی کە نەقڵمان کرد لە پێشـــەوایانی دەعوە دەلالەت لەوە دەکات کە تکفیری عاذر دەکەن بەر لەوەی ئیقامە حوججەی بەسەردا بکرێت.

بەڵام ووتەگەلێکی دیکەی پێشـــەوایانی دەعوە ئەم ڕوونیەی پێشـــتر باسـکرا لێڵ دەکات و دەیشـــێوێنی وە ئەوە دەخاتە ڕوو کە عازر بە جەهل کافر ناکرێت تەنها دوای ڕوونکردنەوە و بیان نەبێ. .ئەمەش هەندێ لەوتەکانیان و لەوەی لێیانەوە گوەستراوەتەوە بۆ تۆ:

ئیمام محمد بن عبدالوهاب دەڵێت : (بۆ برایانم......ئەوەی ئاماژەتان پێدا لە ووتەی شێخ کە هەر کەســێ ئاوا و ئاوا نکۆڵی و جەحد بکات و ئیقامە حوجەی لەســەر کراوە ، ئێوە بە گومانن لەو تاغووتانە و شـــوێنکەوتوانیان و دەڵێن ئایا ئیقامە حوججەیان لەســەر کراوە ،سەیرە چۆن گومان لەوە دەکەن لەکاتێکدا چەندین جار بۆتانم ڕوونکردوەتەوە....)

تێبفکرە! شـــێخ تەکفیری فێرخوازەکانی نەکرد لەکاتێکدا ئەوان بەگومان بوون لە کوفری تاغووتەکان!؟

شـێخ سلیمان بن عبدالله دەڵێت: (ئەمما ووتەی ئەوەی دەپرسێت کە ناتوانێ پێیان بڵێ کافر حوکمی چیە؟ وەڵام ئەمە لەم حاڵەتانە بەدەر نیە یان گومانی هەیە لە کوفریان یا جاهیلە بە کوفریان یان دان ئەنێت بە کوفری ئەوان و هاوشـــێوەکانیان بەڵام ناتوانێ ڕووبەڕوویان

بیێتەوە و تەکفیریان بکات ، جا ئەگەر گومانی هەبێ لەکوفریان یا جاهیل بێ بەکوفریان ئەوە بەڵگەکانی بۆ ڕوون دەکرێتەوە لە قورئان و سوننەت لەسەر کوفریان ئەگەر دوای ئەوە گومانی کرد یا دوودڵ بوو ئەوە ئەویش کافرە بە کۆدەنگی و ئیجماعی زانایان) فتاوی الائمة النجدیة ٣\٧٣

وە شـــێخ محمد بن اللطیف دەڵێت : (هەر کەســـێک هەندێک شـــوێن تایبەت بکا بە عیبادەتەوە یان باوەڕی وابێت هەرکەســـێک لێی بوەســـتێ ئەوە حەجی لەســـەر لائەچێت ئەوەی بۆنی ئیمانی کردبێ گومانی لەکوفری ئەو کەســـە نیە وە ئەوەی گومانی لە کوفری هەبێ دەبێ ئیقامە حوجەی لەســـەر بکرێ و بۆی ڕوون بکرێتەوە کە ئەوە کوفر و شـــیرکە ، جا ئەگەر ئیقامە حوجەی لەســـەر کرا و هەر ســـووربوو لەســـەری ئەوە گومان لە کوفری ئەویشدا نیە).

ســـلیمان بن ســـحمان دەڵێت : (دەربارەی ئەوانەی ئیقامە حوجەیان لەســـەر کراوە لە جەهمیەکان و قبوریەکان و ئەوانەشی کە سەریاندەخەن و شوێنیان کەوتوون یان موناقەشە و دەمەتەقێیان لەســـەر دەکەن دوای ئەوەی ووتەی زانایانی بۆ ڕوونکراوەتەوە لەســـەر تەکفیریان و وە پشـــتڕاســـتکرایەوە کە ئەوانە ئیقامە حوجەیان پێگەیشـــتوە بە نکۆڵی کردنی ئەهلی ئیسلام لەسەریان جا ئەگەر لە حوجەکە تێنەگەشتن و پاشان هەر سووربوو لەسەری

و نکۆڵی کرد ئەگەر بە تەئویلەوە بێت ئەوە نازانم حاڵی چۆنە و کاری سـەختەو هەڕەشـەی توندی لەســەرە وە ئەگەر جگە لەوەش بێت ئەوە پەنا ئەگرین بە الله تعالی لە دەرچوون لەدین دوای هاتنەناوەوەی و لە فەسادو و تێکچوون دوای ئیسڵاح و چاکی).

ئەوەی کە دەردەکەوێ لەم ووتانەی پێشــەوە: کە پێشــەوایانی دەعوە ووتەی ڕاشــکاو و ســەریحیـان هەیە بەتەکفیرکردنی ڕاســتەوخۆی عـاذر بـالجهـل ، وە هەروەهـا ووتەی صریحیشــیان هەیە بە تەکفیرنەکردنی عاذر بالجهل ئیللا دوای بیان و ڕونکردنەوە و ئیقامە حوجە نەبێت!

ئەی چی بکەین؟

ئایا هەڵبژاردن بکەین لە ووتەکانیان...!

یان ووتەکانیان بدەین بە یەکدا....!

وەهەموو ئەوە درووســت نیە.... بەڵکو درووســت ئەوەیە، ئەوە وەربگرین کە بە موطلقی و ڕەهایی هێناویانە لە کوفری عاذر بالجهل لەگەڵ ئەوەی کە بەســتوویانەتەوە و موقید کراوە بە ئیقامە حوجەوە بەهۆی ئەوەی هەمان هۆکاریان لەپشتە "اتحاد السبب"

کەواتە ئەوەی کە عاذر بالجهل کەوتوەتە کوفرەوە کارێکە ئیجماعی لەسـەرە ، وەخیلاف و ڕاجیاییەکە لە تەکفیرکردنیەتی پێش بیان یان دوایی، گەیشتینە ئەوەی کە ڕەئی درووست و صوواب لە مەنهەجی پێشەوایانی دەعوە ئەوەیە کە عاذر بالجهل دوای ئیقامە حوجە کافر دەکرێت.

ئایا تەکفیری عاذر بالجهل بابەتێکی ظاهیریە "دیار و ئاشکرا" یان خەفیە "نادیار و شاراوە"؟

ظاهیری و خەفیی دەگۆڕێ بە گۆڕانی شوێن و کات و دۆخەکان.

ابن ماجە لە سوننەنەکەی لە حذیفە وە دەگێڕێتەوە و دەڵێت: پێغەمبەر ﷺ فەرموویەتی: (کاریگەری ئیسلام نامێنێت و دەسڕێتەوە وەك چۆن نەخشی جل دەسڕێتەوە، ئیتر وای لێدێت نازانرێت ڕۆژوو چیە ونوێژ و حەج و زەکات چیە، لە شەوێکیشدا قورئان بەرز دەکرێتەوە ئیتر یەك ئایەتی قورئانیش لە سەر زەویدا نامێنێت، دەستەیەك لە خەڵك دەمێننەوە، پیر و پەککەوتە، دەڵێن ئەم وشەیەمان لە باوباپیرانمان بیستووە دەیانوت لا اله

الا الله، وا ئێمەش دەیڵێینەوە) لە کۆتاییەکەیدا حوزەیفە ووتی :ئەو وشەیە لە دۆزەخ رزگاریان دەکات.

ابن تیمیة دەڵێت: (کاتێ کە زەمان درێژەدەکێشێ ئەوە زۆرێک لەخەڵک لەو شتانەی کە دیار و ظاهیر بوون بۆیان دەشارێتەوە و خەفی دەبێ لەسەریان، و ئەوەی کە ڕوون و ئاشکرایە لە زۆرێک لەخەڵک ناڕوون و لێڵ دەبێ، جا موخالەفەکردنی کتاب و سوننەت لە لای موتەئەخیرین زۆر دەبێ بەجۆرێ کە وانەبووە لەلای سەلەف ئەگەر چی لەگەڵ ئەوەدا ئەوان موجتەهیدانێکی معذوربون الله لەهەڵەکانیان ببوورێت و پاداشتیان بداتەوە لەسەر ئیجتیهادەکانیان).

بابەتی ظاهیر ئەوەیە کە عەوام و خاصی مسوڵمانان دەیزانێت، ئەمما خەفی ئەوەیە کە عەوامی مسوڵمانان نایزانێت بەڵکو تایبەتە بە تاک وخاصەکانیان.

ئایا تەکفیری عاذر بالجهل بۆ ئەوکەسەی کەوتوەتە شیرکەوە وە خۆی ئەداتە پاڵ ئیسلام بابەتێکە کە عەوامی مسوڵمانان دەیزانن یان تایبەتە بە خاص و تایبەتەکانیان؟

ئەوەی لەم بابەتە بڕوانێ دەبینێت کە ئەوانەی ئەیزانن کەمێکن لە خاصـــەکان، جا چۆن بیکەین بە ظاهیر، لەکاتێکدا عەوامی مســولڵمانان نایزانن ، بەڵکو زۆرێک لە خاصـە کانیش نایزانن!

ئەی چۆن مســـولڵمـانـان تکفیر بکەین بە بـابەتێـک کە خـاصـــەکـانیـان نـایزانن چ جـای عەوامەکەیان!

بەڵکو ئەوەی کە قسەی تێدا دەکەن لەزانیان زۆربەیان لەسەر مەزهەبی ئیرجاءـــن!

لەم بابەتەدا شتانێکی خەفی و شاراوە هەن لەسەر مسولڵمانان کە ناشاردرێتەوە، وە گومان و شوبوهاتێکی تێدایە کە کتێبەکانی شێواندووە، جا دوای ئەوە چ کەسێک کە واقعی خەڵکی دەزانێت و دەڵێت ئەوە بابەتێکێ ظاهیر؟

ئەو حەقەی ڕاکردن لێی نیە ئەوەیە کە ئەمە بـابەتێکی خەفی و شـــاراوەیە کە بەشـــوبهە داپۆشراوە ، وە دەبێت جیاوازی بکرێت لە حوکمی عاذر بالجهل بۆ کافری ئەصـــلی وەکو یەهود و نەساڕا و هاوشێوەکانیان ئەوکەسە مورتەدە بەهۆی بەدرۆخستنەوەی بەڵگەی ڕوون و صریحی قورئان و سوننەت وە چونکە ئەوە بابەتێکی ظاهیرە و عەوام و خاصی مسولڵمانان دەیزانن.

ئەمما عوذر هێنەر بۆ کەسێ کەوتبێتە شیرکی گەورەوە و کەسەکە خۆی ئەداتە پاڵ ئیسلام، نابێتە بەدرۆخەرەوەی قورئان و سوننەت، بەڵکو بەڕاست دانەری قورئان و سوننەتە ، بەڵام حوکمەکەی لێ تێکەڵ بوە و لێی شێواوە بەهۆی بیدعەی مورجیئەکانەوە ، یان بەهۆی شوبهەیەک کە ڕێگری لێ دەکات لە تەکفیر کردنی ، ئەمە تکفیر ناکرێ تەنها دوای ئیقامە حوجە و لابردنی شوبهە و گومانەکان نەبێت.

بەڵگەش لەسەر ئەوە ئەوەیە کە شێخ سلیمان بن سحمان ئاماژەی پێدەکات لە ئیجماعی ئەهلی علم لەسەر تەکفیر نەکردنی عاذر بالجهل لەکاتی هەبوونی شوبهە و گومان.

(وە بەهەمان شێوە ابن تیمیة ئاماژەی کردووە بە ئیجماعی ئەهلی علم لەسەر تەکفیر نەکردنی مورجیئە).

وە شاراوە نیە کە مورجیئە ئەوەندەی بزانم تەکفیری عاذر بالجهل ناکەن ، والله اعلم.

پوختەی ئەوانەی پێشوو :

تەکفیری عاذر بالجهل بابەتێکی خەفی و شاراوەیە شوبوهات و گومانێکی زۆر دەوری داوە.

عاذر بۆ ئەوکەسەی کەوتوەتە شیرکەوە لەوانەی خۆیان دەدەنە پاڵ ئیسلام تکفیر تەنها دوای ئیقامە حوجە و لابردنی شوبهە و گومانەکان نەبێت.

عاذر بۆ کافری ئەسڵی کافرە و پێویستی بە ئیقامە حوجە نیە.

ئەوەی عاذر کەوتوەتە کوفرەوە شتێکە کە ئیجماعی لەسەرە وە ئەوە کوفری نەوعە بەڵام سەپاندنی ئەوە بەسەر کەسێکی موعەین و دیاریکراو پێویستی بە ئیقامە حوجە و لابردنی شوبهە و گومانەکانە ، لەبەرئەو هۆکارەی کە خستمانە ڕوو کە ئەوە بابەتێکی خەفیە و شوبوهاتێکی زۆری تێدایە.

والله الهادي إلى سواء السبيل....

ئەوەی کە لێرەدا شێخ ڕونی کردەوە بەشێوەیەکی پوخت کراو و کورت بوو گەر بچن بەدوای ئەو سەرچاوانەی پێشتر کە دام نان زیاتر لە حاڵ و حوکمەکە شارەزا دەبن، ئەوەی کە دەوڵەتی ئیسلامی منهجیتی لەم باسە منهجی ئەهلی سوننە و جەماعەیە، وەک و بینیتان دەوڵەتی ئیسلامی تکفیری عاذر دەکات بەڵام دوای ئیقامە حوجە، وە ئەمکارە و ضوابطەی:(تکفیر کردن دوای ئیقامە حوجە) باسێکە بەپێی بارودۆخ و شوێنەکان دەگۆڕێت، وە دەوڵەتی ئیسلامی ڕەتی دەکاتەوە و ڕێگری دەکا لەوەی دەستەواژەی [تکفیر

العاذر] تەکفیری عاذر بەکار بێت، ئەمەش بەهۆی ڕێک نەبونی ئەو باسە و ضبط نەبونی لە یەک ئاســـتدا و لە هەموو حاڵەتێکدا تکفیری پێوا ناکرێت، ئەمەش خۆی ڕوونی دەکەنەوە لە بەیان نامەیەک لە[المكتب المركزي لمتابعة الدواوين الشرـعية] وە لە ڕۆژنامەی نباء دا لە ژمارەی ٧٦ ـــــدا، کە تێیدا دەوڵەتی ئیسـلامی ڕێگریلە بەکارهێنانی دەسـتەواژەی تکفیری عـاذر دەکـات، ئەمەش دەقی نوسراوەکەیە(ڕێگری دەکرێـت لەبەکـارهێنـانی دەســـتەواژەی (تکفیر العاذر) لەباسـکردنی حوکمی کەسـێک کە (توقف- وەسـتابێت) لەتەکفیرکردنی ئەو موشریکانەی کە دەدرێنە پاڵ ئیسلام چونکە ئەو دەستەواژەیە ڕێک و تەواو نییە.

تۆمەتی دەربارەی بابەتی (أصل و واجب) لە بابەتی تکفیردا

زێدەڕەوە ڕق و حەســـادەت لە دڵەکان کە کاتێ هیچ شـــتێکیان نامێنێتەوە بۆیان بۆ تکفیر کردنی دەولە دێن ودەڵێن دەوڵەتی ئیسلامی تکفیر بە ئەصلی دین نازانێ بۆیە کافرە.!

جابەر لەوەی بچینە سـەروەڵامدانەوەی بۆچونی ئەو کەسـانە و ڕونکردنەوەی، سـەرەتا بڵاو کراوەیەکی دەوڵەتی ئیســـلامی کە لە[مكتب المركزي تابعى دواوين الشرـعي] لە بەرواری ١٤٣٧/٨/٢٢ھ بڵاو کرایەوە و ڕونکردنەوە درا، وە هەمان ئەم ڕونکردنەوەیە لە گۆڤاری نباء ژمارە ٧٦ دا بڵاوکرایەوە، جا ئەوە دەخەینە ڕوو بە وەرگێڕانەوە، وەرگێرانەکە بەشـــێوەیەکی

حرفی و پوختی کراوەڕەنگە لە هەندێ شوێن تێگەیشتن لێی ئاسان نەبێ پێویستی بەوورد بونەوەیە لە کاتی خوێندنەوەیدا بۆ ئەوەی زیاترئەم باسە ڕونتر بێت إن شاءالله تعالی

دەقی ڕونکردنەوەکە:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدالله رب العالمين والصلاة والسلام على امام المجاهدين نبينا محمد وعلى اله وصحبه اجمعين...أما بعد

الله تعالی دەفەرموێت:{وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا}[الإسراء/٥٣]

لەم ماوانەدا شتێ لە نێوان موجاهیدانی دەوڵەتی ئیسلامی دروست بوە کە بوەتە هۆی جیاوازای لە چەند بابەتێک کەوا ناکۆکی خستۆتە دڵ و زوبانیان خراپی لە نێوانیاندا زیادکردوە لەنێوان ناکۆکەکان، ئەوەش لەو باسانەیە کەوا ئیمە بۆ ڕۆژێکیش بێت پشتگوێیان نەخستوە، رسول الله صلی الله علیه وسلم ئاگادارمان دەکاتەوە و دەفەرموێ:(خراپبون لەگەڵ یەکتر ڕوتێنەرە)

ئێمە لە سەر بنچەنەی ئەو بابەتە وەستاین کە جیاوازی تێداکراوە و وە ئەوەی پەیوەندی بە حوکمی ئەو کەسەوە هەیە کە دەوەستێ لە تکفیر کردنی موشریکانی منتسبن بە ئیسلام وە

ئەو لقانەی كەلەوەوە دەبنەوە لە ووتەكان، وە ئەوەی ئێمە پێی گەیشتوین لەوەی كە ناكۆكی لە سەرە دوو ووتەی لا ڕێن لە ڕاستی لە نێوان شلڕەوی و زیادەڕەوی، جا ان شاءالله دەچینە سەر ڕونكردنەوەی بابەتەكە و وە كامەی دینی الله تعالی یە و ڕاستە لەو باسەدا.

ووتەی یەكەم: ئەو كەسەی دەوەستێ لە تكفیری ئەو مشركانەی كە لە غیری الله تعالی دەپەرستن و منتسبن بە ئیسلام، ئەوە مشریكە وەک و ئەوان لە بەر ئەوەی تكفیر كردنی ئەمانە لە بنچینەی دینە، جا ئەو كەسەی دەوەستێ لەسەر تكفیر كردنیان ئەوا وەک و ئەوانە.

ووتەی دووەم: تكفیر لە بنچینەی دین نییە بەڵكو لە پێویستیەكانی دینە،كەسی وەستاو لە تكفیری موشریكانی منتسبن بە ئیسلام تكفیر ناكرێن تا ئیقامە حوججە نەكرێن و شوبهەیان لانەدەرێ و بینویان ببڕێت.

مەبەست لە بنچینەی دین لە هەر كام لە ووتەكان بریتیە: لە جێگیربونی تەوحید بەر لە حوججەی ریسالی.

دوای پێداچونەوەی ئەوەی تێیدا كەوتونەتە كێشەوە،بە پشتیوانی الله تعالی دەڵێین:

١- ووتەی یەکەم مانای فاسد و خەراپ بە خۆیەوە پەیوەست دەکات.شیرکی گەورە ڕاستیە و سیفاتی خۆی هەیە جا دوای ئەوە گەر لێ بکۆڵیەوە ناوی موشریک بە سەر هەر کەسێک دا دەدەیت کە کەوتۆتە نێو سیفاتەکانەوە، گەر بێت وبە ڕەهایی کەسی وەستاو لە تکفیر یەکسان بکەی بەوەی جگە لە الله تعالی دەپەرستێ، ئەوا تکفیری ئەوکەسانەی پێوە پەیوەست دەبێ کە دەوەستن لە تکفیرکردن تێیدا بە دڵنیاییەوە هەر وا دەبێ چونکە شیرکی گەورە عوزری نەزانینی نییە، جا کەسی وەستاو موشریکە وەک و کەسی سەرەتا کە پەرستنی غیری الله دەکات، وە بە هەمان شێوە ئەوەشی پێوە پەیوەست دەبێ کە کەسی وەستاو لە کەسی دووەم بە هەمان شێوە موشریک بێت، بەم شێوەیە.

ئەم جۆرە پەیوەست کردنەش حەقیقەتە و هیچی تۆمەت نیە بۆ سەربنچینەی ئەم ووتەیە، سەر هەڵدەکێشێ بۆ تەکفیری بیدعی باطلی یەک بەدوای یەک، ئەمەش بەڵگەیە لە سەر ئەوەی ئەم ووتەیە داهێنراوە و دروستبوە لە سەر تێگەشتنێکی هەڵە بۆ دەقەکان و نەتواندرایە ڕێکی و دروستی تێدا بکرێ، جا ئەم ووتەیە ڕەت دەکرێتەوە بە هۆی باطڵی ئەوەی بە خۆیەوە پەیوەستی دەکا.

- ووتەی دووەم مانای فاسد و خەراپ بە خۆیەوە پەیوەست دەکا، بە شێوەیەکە وا لە تکفیری موشریکان دەکات کە تکفیرکردنیان لە مەسەلەیەکی خفی و شاراوە دابنرێت کەوا تێیدا ناتواندرێ اقامە حوجە بکرێ و تکفیری کەسی وەستاو بکرێ مادام کەسەکە

شـوبهەیەک یان تەئویلێکی هەیە لەوەدا، ئەم ووتەیەش لە حەقیقەتدا فاسـدە و پەکخسـتنی هەڵوەشـێنەرەوەیەکی ئیجماع لە سـەر بوە لە هەڵوەشـێنەرەوەکانی ئیسـلام، کەوایە هاتنی ئەم گومانە شـتێکی ناپەسـندە و لادان و نەهێشـتنی واجبە لە دەوڵەتی ئیسـلامی و حوکم بکرێت لەسەری بە شەریعەت، دانانی ئەم شتە ناپەسەندانە لە بنچینەدا لەم حوکمانەوە دروست بوە و پەکخەری ئەم ئەحوکامانەشـــە و ماناکانی دەرخەری دین هەڵدەوەشـــێنێتەوە، ئەمەش پێچەوانەی ئەو نەقڵانەیە کە لە پێشـەوایانی دین هاتوون وە بە تایبەت پێشـەوایانی دەعوەی نەجدی.

٣- ڕێگریکردن لە چونە ناو ئەم زاراوانەی(الأصل واللازم)لە مانای لاالەالاالله و کوفر بە طاغوت بە شـــێوەی جیدالەوە. لە بەر ئەوەی ئەم قســـانە شـــتێکی داهێنران و الله تعالى تکلیفی لێمان نەکردوە لە ســـەری و ســـودیان نییە، پەیوەســـتبوانێکی خەراپ بە خۆیەوە پەیوەسـتدەکەن، وەک و دەرهێنانی ئەو باسـانی کە بە بەڵگە جێگیر بونە لە سـەر بنچینەی دینی موسـڵمانان، لە ســـەر ئەم پێناســـەیە دا دادەمەزرێ(نمونە ئیمان هێنان بە پێغەمبەرێتی محمد صـلى الله عليه وسـلم)، هەر وەک و ئەو باســە ســەری کێشـا بۆ ناکۆکی لە نێوان موجاهیدان لەوەی چی دەچێتە نێو بنچینە دین و چی ناچێت، ئەمە ئەوەیە کە ئاگاداریان لێی دەدا و هەوڵ بۆ ڕێگری کردنی دەدەین لە بەر ئەوەی دروستبونی جیاوازی لەم کێشەیە

ترسناکە سەردەکێشێ بۆ تبديع و تکفيرکردنی کەسی جیاوازا لە گەڵی بە شیوەیەکی ستەم و زیادە ڕۆیی،ئەمەش ڕێگا نادرێت بکرێ لە نێو دەوڵەتی ئیســـلامیدا، بە تایبەت وە ئەوانەی جیاوازیان هەبوو لەوە بریتی ببون لەو موجاهیدانەی کە لە پێناو الله تعالی جیهاد دەکەن و کوفریـان کردوە بە طـاغوت و تکفیریـان کردون و دژایەتیـان کردون و بەڕائەتی خۆیـان بەرامبەریان دەرخستوە.

پرســیار دەکرێ لە شـێخ سـلیمان عبدالله محمد عبدالوهاب الله تعالی بە شــهیدی قەبوڵ بکات دەربارەی بابەتێکی وەک و یەک:

(مەسەلەی شەشەم: لە دۆستایەتی و دژایەتی. ئایا لە مانای لاالەالاالله ـــیە یان لە لوازمی ؟

وەڵام: الله اعلم بە پێی موســڵمانە کە بزانێ:الله تعالی فەڕزی کردوە لە ســەری کە دژایەتی موشریکان بکات و دۆســـتایەتیان نەکات، وە واجبی کردوە لەســـەری کە موســـڵمانانی خۆشــبوێت و دۆســتایەتیان بکات، وە هەواڵی داوە ئەمە لە مەرجی ئیماندایە، و ئیمانی ڕەت کردۆتەوە بۆ کەسـێک کە دۆسـتایەتی دوژمنانی الله تعالی بکات، ئەگەرچی ئەو کەسـانە باوکی بێت یان کوڕەکەی یان براکەی بێت، ئەمما ئایا ئەوە لە مانای لاالەالاالله یە یان نا، اللـه تعـالی تکلیفی لێمان نەکردوە بە دوای ئەمەدا بگەڕێین، بەڵکو تکلیفی کردوە بەوەی بزانین واجبی کردوە و فەڕزی

کردوە و واجبی کردوە کار بەوە بکەین ئا ئەمە ئەوەیە کە فەرزی حەتمیە و هیچ گومانی تێدا نییە، هەر کەسێک بزانێت ئەمە لە ماناکەیەتی یان لوازمی ئەوە شتێکی چاکە و زیادبونی خێرە، کەسێکیش ئەوە نەزانێ ئەو کەسە هیچ تەکلیفی زانینی لە سەر نییە، بە تایبەت ئەگەر ناکۆکی و جیدالی تێکەوت و سەربکێشێ بۆ جیاوازی و شەڕ و کەوتنەوەی دووبەرەکی لە نێوان ئیمانداران، ئەوانەی کە بە واجباتی ئیمان هەستاون و جیهاد دەکەن لە پێناو الله تعالی و دژایەتی موشریکان دەکەن و دۆستایەتی موسڵمان دەکەن،گەر وابوو بێ دەنگ بون لەوە هەڵبژێرن، ئەوەیە کە لە منەوە ئاشکرا بێ کە ئیختلاف لە سەر مانای گشتی نزیکە،والله اعلم)

ڕێگری دەکرێت لەبەکارهێنانی دەستەواژەی (تکفیر العاذر) لەباسکردنی حوکمی کەسێک کە (توقف- وەستابێت) لەتەکفیرکردنی ئەو موشریکانەی کە دەدرێنە پاڵ ئیسلام چونکە ئەو دەستەواژەیە ڕێک وپێک نییە.

وە لەگەڵ قسەکردنمان بەوەی عوزر بەجەهل بوونی نییە لە شیرکی گەورە،

تەنیا ئەگەر ئەوکەسە لەم وتەیەوە نابێتە زۆرەملێ کەلەئەو قسە داهێنراوە (العذر بالجهل) کە کەسی عوزر هێنەر (توقف-وەستاوە) لە تەکفیر. چونکە لەو کەسانە هەیە کە (یعذر بالجهل- نەزانین ئەکات بە عوزر) بەڵام موشریکەکان تکفیر ئەکات چونکە بەڵگەی لەلای ئەو وەستاوە لەسەریان و نابێتە (متوقف-وەستاو)

هەروەک وەســـتان لەتەکفیرکردنی موشریکەکان تەنها بەهۆی (العذر بالجهل- پاســـاو هێنانەوە بەهۆی نەزانی) نییە بەڵکو لەوانەیە بەهۆی خۆبەگەورەزانین بێت یان نەیەوێت یان بەهۆی شـوێنکەوتنی هەواو ئارەزووەوە بێت یان بەهۆی شـایەتیدان لەسـەر ئەو دەقە گشت گیرانەی کەلەسەر چاکی (لا اله الا الله) هاتوون.

بۆیە بەکارهێنانی دەستەواژەی (تکفیر العاذر) دەسـتەواژەیەکی ڕێک وپێک نییە بۆ وەسف کردنی ئەوانەی (توقف- وەســـتـاون) لەتەکفیرکردنی موشریکەکـان لەوانەی ئەهلی عیلم لەسەری وتویانە هەڵوەشێنەرەوە.

٥- کەســـی (متوقف-وەســـتاو) لەتەکفیرکردنی ئەو موشریکانەی کە (المنتســـبین للإســـلام- دراونەتە پاڵ ئیسـلام) یەکێک لە هەڵوەشـێنەرەکانی ئەنجام داوە و کۆدەنەگین لەسـەر ئەمە، وە کوفرەکەی دامەزراوە لەســـەر (قیام الحجة) لەو بابەتە بەپێچەوانەی کەســـێکە جگە لە الله بپەرەستێت.

وە تەکفیر کردنی موشریکەکان مەسـەلەیەکە چەسـپاوە بە دەقی ئاشـکراو ومتواتر وخەڵکی یەکســـانن لەتێگەیشـتنیان لەو باسـە، وە قیام الحجة تێیدا پێ گەیشـتنی قورئانە بە ڕاسـتی

یاخود بە حوکمەکەی، قال تعالی {قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَـــهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَـــهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَٰذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُم بِهِ وَمَن بَلَغَ} (الأنعام :١٩)

واتە: ئەی پێغەمبەر (صـــلی الله علیه وســـلم) بەوانە بڵێ کە شـــایەتیان دەوێت لەســـەر پێغەمبەرایەتی تۆ چ شـتێک گەورەترو ڕاسـتترە لە شـایەتیدا هەر خۆت بڵێ: الله ڕاسـترین شـــایەتە، کە شـــایەتی نێوان من و ئێوەیە، من ئەم قورئانەشـــم بەوەحی و نیگا بۆ هاتووە تا ئێوەو هەموو ئەوانەی پێیان گەیشـتووە ئاگادارو بێدار بکەم؛ شـێخی نوێ کەرەوە محمدی کوڕی عبـدالوهـاب رحمه اللـه دەفەرموێ: (بزانن: کە بەڵگە لەســـەر تەکفیر کردنی موســـوڵمانێکی صـــالح ئەگەر شـــیرکی بۆ الله دانا، یان لەگەڵ موشریکەکان بوو لەدژی موەحیدەکان هەرچەندە شـــیرکی بڕیار نەدابێ ، زیاد لەوەی تەنگ بکرێتەوە، لەوتەی الله ، وە وتەی پێغەمبەرەکەی، وە وتەی ئەهلی عیلم هەموویان)".

وەشـــێخ عبداللطیف بن عبدالرحمن بن حســـن رحمهم الله دەفەرموێ:{ دەگوترێ: کیتابی الله و سـونەتی پێغەمبەر، وە وتەی ئەهلی عیلم، ڕوون و لەبەردەسـت بێت و ئاشـکرا بێت، لەسـەر تەکفیر کردنی کەسـێک بانگ بکات بۆ جگە لە الله، وەبانگی بکات بۆشـتێک کە تەنها الله توانای بەسـەریدا هەیە... وە قورئان هەمووی بەڵگەیە لەسـەر ئەم مانایە، کۆتایی پێهاتووە، وە ئەگەر ڕێگاو شێوازی ڕونکردنەوە و گەیاندنیشی جیاواز بێت)" ، وەهەندێک لەزانایانی بانگەوازی نجدي: (ئەوکەســەی موشریکەکان تکفیر ناکات، قورئانی بە ڕاسـت

نەزانیوە، چونکە قورئـان موشریکەکـانی تکفیر کردووە، وەفەرمـانی بە تەکفیر کردنیـان کردووە، وە دوژمنایەتی و جەنگ کردن لەگەڵیان)"

-وە ئەم مەسـەلەیە ڕووئەدات بەشـێوەیەکی شـاراوە لەلای هەندێک لە موشریکە (منتسـب للإسـلام-دراونەتە پاڵ ئیسـلام) ئەمەش بەهۆی بڵاوبونەوەی (الجهل-نەزانین) وەلاوازی بانگەواز و بڵاوبونەوەی گومانەکان. لێرەدا گومانەکان ناهێڵرێن بە باسـکردنی دەقی ڕوون و ئـاشـکرا کەبەڵگەن لەسـەر کوفری ئەو موشریکـانە، وە (توقف-وەسـتـان) لەدوای ڕونکردنەوەی کوفر، شێخ سلیمان بن عبدالله تقبله الله دەفەرموێ : (ئەگەر گومانی هەبوو لەکوفرەکەیان یان نەزان بوو بە کوفرەکەیان ، ئەوا بۆی ڕوون دەکرێتەوە بە بەڵگەی کیتابی الله و، سونەتی پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم دەربارەی کوفرەکەیان، هەگەر لەدوای ئەوە هەر گومانی هەبوو یان ڕەتی کردەوە ، ئەوە ئەوکەسـە کافرە بە ئیجماعی زانایان لەسـەر ئەوەی هەرکەس گومانی هەبوو لەکوفری کافر، ئەوە کافرە")

-ئەگەر مەسـەلەکە ئاشـکرا کرا بە ئاشـکراکردنی دین و بەرزبونەوەی دەنگ و گەشـتنی بانگەواز {هەر وەک ئەوەی لە دەوڵەتی ئیسـلامی ڕوو ئەدات أعزها الله }، هیچ بایەخێک بۆ (الشـبهة-گومان) دانانرێت بۆ وەستاندنی حوکمی شـەرعی، ئەمە ئەوەیە کە دەیزانین لە أئمەی هدی لەبانگەوازی نجدي لەوانەی بەرپەرچی ئەم مەسـەلەیان داوەتەوە و لەسـەر خێر مردون، هەندێک لە أئمەی بانگخواز رحمهم الله دەفەرموون: (هەرکەسـێک تەکفیری

موشریکەکانی دەوڵەتی تورکی نەکات، یان ئەوانەی عیبادەت بۆ قەبر ئەکەن وەک خەڵکی مکة و جگە لەوانیش، لەوانەی پیاو چاکان دەپەرستن، وەلەتوحیدی الله لایان داوە بۆ شیرک، وە گۆڕینی سونەتی پێغەمبەری الله صلی الله علیه وسلم بە بیدعە، ئەوە کافرە وەک ئەوان، ئەگەر چی دینەکەشیانی نەوێت، وەڕقی لێیان بێت، وە ئیسلام و موسوڵمانانیشی خۆش بوێت، ئەوکەسەی تەکفیری موشریکەکان نەکات، قورئانی بە ڕاست نەزانیوە، وە قورئان تکفیری موشریکەکانیکردووە ، وەفەرمانی بەکافرکردنیان کردووە، وە دژایەتی و شەڕکردن لەدژیان)

واجبە لەسەر بانگخوازان و قوتابیانی عیلم لەدەوڵەتی ئیسلامی خەڵکی ئاگادار بکەنەوە لە شیرک و کەوتنە ناو شیرک یان (توقف-وەستان) لەتەکفیر کردنی موشریکەکان، وە گومانی ئەوانەی کە مشومڕ ئەکەن لەسەری ئاشکرا بکەن و هەستن بەواجبی ئاگادارکردنەوە و گەیاندن، ئەوە دینی پێغەمبەرانە علیهم السلام، وە دین بەم شێوەیە دەردەکەوێ.

شێخ عبداللطیف آل الشیخ رحمه الله دەفەرموێ: (ڕونکردنەوەی ئەهلی عیلم بۆ جاهیلەکان بە پایەکانی ئیسلام، وە بنچینەکانی ئیمان وە دەقی بڕێنەرەوە وە بابەتە کۆمەڵایەتیەکان حوجەن لەلای ئەهلی عیلم، وە حوجەت لەسەری دامەزراوە ، وە حوکمەکانی لەسەر ترتیب ئەبێ، حوکمەکانی هەڵگەڕانەوە و حوکمەکانی دیکە،

وە پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم فەرمانی بە گەیاندن کردووە وە سور بوون لەسەری، وە الله لە (الاحتجاج والنذارة) لەکتێبەکەیدا دەفەرموێ :{ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَن بَلَغَ } واتە:(تا ئێوەو هەموو ئەوانەی پێیان گەیشتووە ئاگادارو بێدار بکەم } الأنعام : ١٩

هەتا ئەو شوێنەی شێخ رحمه الله دەفەرموێ: (بەگشتی : (الحجة) لەهەموو سەردەمێکدا بە ئەهلی عیلم میراتگرانی پێغەمبەران دەکرێت)".

ئاشکرابوونی مەسەلەی تەکفیری موشریکەکان ئەسڵە، وە ئێمە لە دەولە حوکم بە شەرعی الله ئەکەین وە فرض لازم لەسەر هەموو بانگخوازان تێیدا خەڵکی ئاگادار بکەنەوە و بیگەیەنن و فێری حوکمە شەرعیەکان بکەن و گومانەکانی سەری لابەرن ، لەوانەش تەکفیری ئەوانەی (توقف-وەستاون) لەتەکفیری موشریکەکان کە (منتسبين للإسلام- کە دراونەتە پاڵ ئیسلام)، نەک گومانە پوچەکان دابنەن و بیکەن بە ئەسڵێکی وەستاو بۆ حوکمە شەرعیەکان کە ئیجماعی لەسەرە، والعياذ بالله

ئێمە بیری کوڕەکانمان سەربازانی دەوڵەتی ئیسلامی دەخەینەوە بە فەرمانەکانی الله و پێغەمبەرەکەی صلى الله عليه وسلم لە واجبی گوێڕایەڵی و بەقسەکردنی گەورەکانیان کە الله کارەکانیانی خستوەتە ژێر دەستی، وە واجبی یەک دەنگی و وە نەهێشتنی دووبەرەکی

وە ڕق لێبونەوە و جیاوازی کەوتنە نێوان، الله تعالی دەفەرموێ: {وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفۡشَلُواْ وَتَذۡهَبَ رِيحُكُمۡۖ وَٱصۡبِرُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ) واتە: {گوێڕایەڵی خواو پێغەمبەرەکەشی بکەن لە هەموو کردارو گوفتارێکداو ئاشووب و ئاژاوە مەگێڕن و مەچن بەگژ یەکدا، خۆ ئەگەر بچن بەگژ یەکداو یەکتر بشکێنن، ئەوە شکست و لاوازی ڕووتان تێدەکات و هەیبەت و شکۆداری و دەسەڵاتتان لەبەین دەچێت و دەبێت خۆگرو نەفس درێژ بن (هەم لە مەیدانی جەنگدا، هەم لەناو یەکتردا) چونکە بەڕاستی خوا یارو یاوەری خۆگرو ئارامگرانە} الأنفال :٤٦

وە پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم دەفەرموێت :{ ئایا هەواڵتان پێبدەم لە شتێک کە باشترە لەپلەی ڕۆژووگرتن و نوێژکردن و صدقة کردن؟ فەرمویان بەڵێ، فەرموی : چاکبوون لەگەڵ یەکتر، چونکە خراپبون لەگەڵ یەکتر ڕوتێنەرە} وە لە ڕیوایەتێکی دیکە { نالێم پرچ ئەڕوتێنێتەوە ، بەڵکو دین ئەڕوتێنێتەوە} وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین

دوای خوێندنەوەی ئەوەش ڕەنگە تێنەگەیشتن و نەگەشتنە وەڵام بۆ زۆرێک دروست ببێت، ئایا دەوڵەتی ئیسلامی پێی وایە تکفیر لەئەصلی دینە یان لە واجباتی دینە

گەر وردبنەوە لەم بڵاوکراوەیەدا کە هۆکاری ئەم ڕونکردنەوە و بڵاوکراوەیە لە لایەن دەوڵەتی ئیســـلامی بۆ ئەوە دەگەڕێتەوە کە دوو جۆر بیر و ڕا لە نێوان موجاهیدان درووســـت بوە ئەویشـــیان بریتیە لە وەی بەشـــێکیان دەڵێن تکفیر ئەصـــلی دینە و جیاوازی ناکەن لە نێوان کەسی موشریک و کەسی وەستاو لە سەر ئەو موشریکە و لە هەردوو کەسدا بە ڕەهایی و یەکســانی حوکم دەدەن، وە ئەوانەی تر دەڵێن تکفیر لە لوازم و پێویســتیەکانی دینە کەســێ شـــیرک بکات کافرە بەڵام کەســـی وەســـتاو لە ســـەری بە ڕەهایی ئەم جۆرە تکفیر ناکرێ تا ئیقامە حوججە دەکرێ و شـــوبهەی ناهێڵدرێت، جا دەوڵەتی ئیســـلامی لەم بەیان نامەیەدا هەردوو جۆر لێکدانەوە و بۆچونە ڕەت دەکاتەوە.

ســـەرەتا ئەوە بخەینە پێشـــەوە لە باســـکردنی کە دەوڵەتی ئیســـلامی ڕێگری لەوە دەکات کە بوترێت تکفیر ئەصـڵە یان واجبات و لوازمە، چونکە ئەمە شـتێکی بیدعەیە و هیچ سـودێکی نییە و الله تعـالی تەکلیفی ئەوەی لێ نەکردوین، بەڵکو ئەوەی کە پێویســـتە بیزانین بریتیە لەوەی کە تکفیر عیبادەتێکی الله تعالی و حوکمێکە لە لایەن الله تعالی و رسولەکەی دراوە و بەڕاست دا دەنرێت و کەسێکیش تکفیری نەکات لەدین دەچێتەوە دەرەوە، بەڵام مشتومڕ کردن لە ســەر ئەوەی بڵێن ئەصـڵە یان واجبە شـتێکە تەکلیفی زانینیان لێ نەکراوە، زانینی شتێکی چاکە بەڵام گەر بۆ مەبەستی جیدال و ناکۆکی و جیاکاری بێت شتێکی نەخوازراو

وخەراپە لە جیاتی ئەوەی سـودی هەبێت، ئەو ڕەت کردنەوە و ڕێگریەی کە دەوڵەتی ئیسلامیش لەوباسەدا باسی دەکات بۆ ئەو کەسانەیە کە جیدال لە سەر ئەو بابەتانە دەکەن.

پاشـان دەوڵەتی ئیسـلامی لەو بەیان نامەیەدا بۆیە ڕەتی هەردوو ووتە دەکاتەوە،چونکە مخالفی دەقە شەرعیەکانە وئیجماعی ئوممەتە، خاوەن ووتەی یەکەم زیادەڕۆیی تێدا دەکەن و بە ڕەهایی و گشتی تکفیری کەسی وەستا و دەکەن لەبەر ئەوەی تکفیر بە ئەصلی دینی دەزانن کە ئەمەش ئەوە بەخۆی پەیوەسـت دەکات کە جیاوازی نەبێت لە نێوان کەسـی موشریک و کەسـی وەسـتا، بەم جۆرەش تکفیری تسـلسـلی بیدعی و باطڵی عقیدەی موعتەزیلە درووست دەبێ.

وە خاوەن ووتەی دووەم کە بە ڕەهایی و بە گشـتی بابەتی تکفیری موشریکان بە بابەتێکی خەفی و شـاراوە دا دەنێن و دەڵێن هەرکەسـێ وەسـتا لە تکفیری موشریکان ئەوا تکفیر ناکرێت تا ئیقامە حوججە و لادانی شـوبهەی لەسـەر نەکرێت، کە ئەم جۆرە بیروباوەڕەش هەڵوەشێنەرەوەی سێیەمی ئیجماع لەسەر بوو ڕەت دەکاتەوە و لێی لادەدا و عقیدەی ئیرجاء دەگرێتە خۆی.

لە تۆمەتی پێشتر باسی حوکمی عاذرمان کرد کە چۆنە و دەوڵەتی ئیسلامی بە چ شێوەیەک مامەڵەی لە گەڵدا دەکات و قەبوڵی دەکات، گەر بیهێنیان و پێوەری بکەین لە گەڵ ئەم دوو ووتەیە هیچیان ناگرێتەوە، بەڵکو لە ناوەند و ناوەڕاسـتی ئەم دوو بۆچونە خۆی دەگرێتەوە،

چونکە دەوڵەتی ئیسلامی وەک و پێشەوایانی سەلەف تکفیری هەر کەسێ دەکەن کە بوەستێ لە تکفیری کافر بەڵام ئەم تکفیر کردنە بۆ گشت حاڵ و دۆخێک نیە و گشتی و ڕەهایی نیە، وە دەوەستن لە تکفیر کردنی و ئیقامە حوججە و لادانی شوبهەش دەکەن بەڵام ئەمەش بەشێوەیەکی گشتی و ڕەهایی نیە لە گشت حاڵ و دۆخێکدا، بەڵکو لە لای دەوڵەتی ئیسلامی دوو بابەت و باس هەیە کە بریتیە لە بابەتە ئاشکرا کان کە تێیدا تکفیر دەکەن بەبێ هیچ ئیقامەحوججە و لادانی شوبهەیەک وە بابەتە شاراوەکان کە تکفیر ناکەن تا ئیقامە حوججە و لادانی شوبهە نەکرێت لەسەر کەسەکە وە جیاوازی دەکەن لە نێوان کەسی موشریک کە بە هیچ شێوەیەک عوزری بۆ نیە و کافرە وە لەگەڵ کەسی وەستاو لە تکفیر کردنی کە لە هەندێ حاڵەت دا عوزری بۆ هەیە بەپێچەوانەی کەسی یەکەم و موشریکەکە لە هەندێ کاتدا تکفیر دەکرێ وەک و موشریکەکە وە لە هەندێ کاتدا تکفیر ناکرێت وەک وموشریکەکە.

ئایا دەوڵەتی ئیسلامی تکفیر بە ئەصڵی دین دەزانێت؟

لە وەڵامدا دەڵێین: دەوڵەتی ئیسلامی تکفیر بە واجبی دین دەزانێت نەوەک بە ئەصڵی دین، بە واجباتی دەزانێ لەسەر ڕێڕەو و ضوابطێکی ڕاست و درووست و موافق لە گەڵ دەقە شەرعی و ئیجماعی ئوممەتدا، نەوەک بە واجبی بزانێ و لە ناوەڕۆک و ضوابطەکەیدا فاسد

بێت وەک و ئەو نمونەی لە تۆمەتی پێشــتر لە بەیان نامەکەدا کە دەوڵەتی ئیســلامی ڕوونی کردەوە لە ووتەی دووەمدا و لوازمەکانی بە فاســد وەســف کرد، خاوەن دوو ووتەکەی کە باسی کرد ئەوەی کە دەڵێت ئەصڵی دینە، ئەوە خودی ووتەکە بابەتانێک و شتانێکی فاسد بەخۆیەوە پەیوەســت دەکات هەر وەک ودەوڵەتی ئیســلامی ئاماژەی پێدا، بەڵام گەر بوترێ واجباتی دینە ئەوا گەر تێڕابمێنین لەم دەســتەواژەیە و لوازمەکانی کە بەدوایخۆیدا دێنێت و ناوەڕۆک و ضوابطەکەی ئەوا دەبینین زۆر تەواو و درووستە و شتانێکی موافق و درووست بەخۆیەوە پەیوەســت دەکات، بەڵام گەر بێین و ســەیری هەندێ لایەن بکەین کە دەڵێن لە واجباتی دینە بەڵام لە ضــوابط و لوازمی ئەم واجباتە خودی خۆیان ناوڕۆکی دادەمەزرێنن لە ســەر بیروڕای فاســد، وە دەبینین هی وا هەیە ئەم بەشــەیان زۆرە کە تکفیر بە بنچینە و ئەصڵی دین دەزانێت و ئەم دەستەواژەیە بۆ تکفیر بەکار دێنێ بەڵام لە ضوابط و ناوەڕۆکی ئەو دەســـتەواژەیە خودی خۆی شـــتانێکی بۆ دمەزراندوە کە موافقە لە گەڵ ئەوانەی کە بەڕاســـت و درووســـتی دەڵێن لە واجباتە، بۆیە دەوڵەتی ئیســـلامی نێوەندگیرە لە نێوان کەمکەرەوە و زیادەڕەکان و لەســەر لێددوان و ڕاپێکی دروســتە لەو باســەدا، کە لە زنجیرە وانەیەکدا لە ڕادیۆی دەوڵەتی ئیسـلامی {إذاعة البيان} بە ناو نیشـانی [سـلسـلة علمية في بيان مسائل منهجية] بڵاو بڵاوی کردەوە لە وانەی سێیەمیدا بە پوختی و ڕوونی و بەبەڵگەوە باســـی ئەوە دەکات کە تکفیر لە واجباتی دینە وبە چ ضـــوابط و ناوەڕۆکێکەوە، وە ڕەتی

دەکاتەوە کە لە ئەصلی دین بێت، ئەم بەیان نامەیە ڕسمی و سەر بە دەوڵەتی ئیسلامیە جیا لە ووتار و کتێبەکانی شێخەکانی نێو دەوڵەتی ئیسلامی کە بە بەڵگە و ڕونکردنەوە وە باس لەوە دەکەن کە تکفیر لە واجباتی دینە نەک لە ئەصلی دین.

تۆمەتی کتێبەکانی خراونەتە سەر دەوڵەتی ئیسلامی

هەندێ کتێب لەناو سەربازگە و خوێندنگاکانی دەوڵەتی ئیسلامی بڵاو کرابونەوە، جا دەوڵەتی ئیسلامی دوای لێکۆڵینەوە لەم کتێبانە نامەیەکی بۆ گشت خوێندنگا و سەربازگەکان نارد کە لەماوەیەکی زۆر کەمدا ئەم کتێبانە کۆبکەنەوە و نەخوێندرێن، چونکە هەندێ شت لەم کتێبانە باس کراوە کە پێچەوانەی ئەهلی سوننە و جەماعەیە بۆیە دەوڵەتی ئیسلامی وەک و خۆیان کە خاوەن مەنهەجێکی پاکی شوێنکەوتەی ئەهلی سوننە و جەماعەن ڕەتیان کردەوە کە ئەم کتێبانە بخوێندرێن لە سەربازگە و خوێندنگاکاندا و نەهێڵدرا، جا بڵاو بونەوەی ئەم کتێبانە بوە ڕێخۆشکەرێک و دڵ گەشبونەوەیەک بۆ دڵ نەخۆشەکان و حەسودەکانی بەرامبەر دەوڵەتی ئیسلامی، ئەم کتێبانەیان قۆزتەوە بۆ تۆمەت خستنە سەر دەوڵەتی ئیسلامی بە ناوەڕۆکی ئەم کتێبانە کە دەوڵەتی ئیسلامی هەموویانی ڕەت کردۆتەوە

ئەو کتێبانەی کە تۆمەتەکانی پێ دەخەنە پاڵ دەوڵەتی ئیسلامی:

١- مقر في التوحيد

٢-تعلموا أمور دينكم

٣-فقه النوازل

دەقی ترجومانی بەیان نامەکەی دەوڵەتی ئیســـلامی لە ڕەت کردنەوە و قەدەغە کردنی ئەم کتێبانە:

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

بڕیـارمـان دا بە کێشـــانەوەی ئەو کتێبـانەی لەخوارەوە نـاویـان هـاتووە لەســەربـازگەو خوێندنگاکان و شـــوێنەکانی دیکە، بەهۆی بوونی هەندێک هەڵەی مەنهەجی کە دژی ئەو مەنهەجەیە ئەهلی سونەوجەماعە لەسەری بوون، ئەو کتێبانەش:

١-مقرر في التوحيد

٢-تعلموا أمر دينكم

٣-فقه النوازل

٤-التقريرات المفيدة في أهم أبواب العقيدة

٥- السياسة الشرعية

لەباتی ئەوانە پێویستیەکانی دیکە بخوێنرێت هەتاوەکو بڕیاری نوێتان پێدەگات بۆشوێنگرتنەوەی بڕیارەکانی پێشوو بإذن الله تعالى والله ولي التوفيق

بۆیە داواتان لێدەکەین بە کۆکردنەوەیان و ناردنیان بۆ لیژنەی پێکهێنراو لەماوەی کەمتر لەمانگێک، لەگە تەنسیق کردن لەگەڵ تەواوی ویلایەتەکان و دواوین و بیانات و مکاتبەکان

وجزاكم الله خيرا

ئەمە دەقی بڵاو کراوەکەی دەوڵەتی ئیسلامی بوو، بەڵام دوای ئەم بڵاو کراوەیەلە بەرواری ١٤٣٨/١٢/٢٤ ھ دەوڵەتی ئیسلامی لە بەیان نامەیەک دا دوای لێکۆڵینەوە و پێداچونەوەیەکی تەواو دانیاننا لەسەر دروستێتی کتێبی (تقريرات المفيدة في أهم أبواب العقيدة) وە (توعية الرعية بالسياسة الشرعية)وە گەڕاندیانەوە، ئەوەی کە بە ڕەت کراوەیی مایەوە بریتیبوون لە کتێبەکانی:(مقرر في التوحيد، فقه النوازل، تعلم أمور دينكم).

تۆمەتی تکفیر نەکردنی ابن عثیمین و ابن باز

یەکێ لەو تۆمەتانەی کە دەوڵەتی ئیسلامی پێ تکفیر دەکەن ئەوەیە دەڵێن شێخ ئەبو علی ئەنباری تکفیری ابن باز و ابن عثیمین ناکا بۆیە ئەوانە هەموویان کافرن.!

لە وەڵامیاندا دەڵێین: ئەوەی کە باســی دەکەن دەربارەی شــێخ ئەبو علی انبارِی چەواشــە کردنی ووتەکەیەتی لەپێناو دڵە نەخۆشەکەیان کە ووتەکەی شێخ بە پێچەوانە لێکدەدەنەوە.

دەقی ووتەکەی شــێخ لە زنجیرە وانەکانی (فقە النوازل) ــــــدایە لە دەرســی یەکەم لە کۆتاییەکەید پرسیار لەشێخ دەکەن و دەقی پرسیار و وەڵامەکە بەم شێوەیەیە:

("قوتابیەکەی دەڵێت: باشــە شــێخ لە بەر چی لەســەر ابن عثیمین و ابن باز دەوەســتن کە ئەوانە ڕێگەیان بە ئەمەریکا دا بێتە ناو خاکی عێراق؟ شێخ دەڵێت: ئەمە فەرمانێکە لە لایەن شــێخ ئەبو مصــعب زرقاوی -تقبلە اللە- لەو کاتەدا فەرمانی بەوە کرد کە زمانمان بگرین دەربــارەی ئەمــانەوە، ئەمەش بەهۆی ئەو برایــانەوە کە لە جەزیرەوە دەهــاتنە نــاومــانەوە، چونکە لە نێو مزگەوت و شــێخەکانەوە پەروەردە بونە و ئعتبار دەکەنە سەر ئەو زانایانەوە، جا هاتوە هیجرەتی کردوە لە پێناو اللە تعالی و پێی بوترێت: فلانە مورتەدە و فلانە مورتەدە توشــی صــدمە دەبێ و شــۆک دەبێ، جا لە ئاکامی ئەوەدا لە زۆرێک لە مەقەڕەکاندا کێشــە دروست بوو و وەبەشێک ویستیان بگەڕێنەوە دەڵێن چۆن تکفیری ئەم زانایانە دەکەن؟")

ئەمە دەقی پرسیار و وەڵامەکەیە و بە چەند خاڵێک وەڵامیان ئەدەینەوە إن شاءاللە تعالی.

١- ئەم وتەیەی شێخ بە هیچ شێوەیەک مانای ئەوە نادات کە تکفیریان نەکات و وەستان و زمان لێ هەڵگرتنەکەی مانای ئەوە نادات کە تکفیریان نەکات و بەموسڵمانیان بزانێ

٢- بە پێچەوانەوە زۆر ڕون و ئاشــکرا لە ووتەکانیدا دەردەکەوێت کە خۆی و موجاهیدانی ناو دەوڵەتی ئیســلامی تکفیری ئەم ئەم دووانەیان کردوە هەر لەســەرەتاوە، دەبینین شـێخ بەهۆی کێشـە لەسـەر تکفیر کردنی بێ دەنگ دەبێت لە سـەری نەوەک لەسـەر بەموسڵمان دانانی ئەمەش ڕونە کە تکفیری دەکەن بەڵام لە پێناو دروست نەبونی کێشەوە ئەم بێدەنگیە هەڵدەبژێرین،

دواتر لە ووتەکەی شــێخ دەردەکەوێت و دان بەوە دا دەنێت کە موجاهیدانی نێو دەوڵەتی ئیســلامی تکفیری دەکەن و بە موڕتەدی دەزانن ئەمەش بەڵگەیەلە ســەر ئەوەی دەوڵەتی ئیسـلامی تکفیریان دەکات وە شـێخ ئەبو علی ئەنباڕی لۆمەی نەکردن بەهۆی ئەم کارەیان، ووتەکەی زۆر ڕونە لە بارەی تکفیر کردنی ئەم دووانە لە لایەن شــێخ ئەبوعلی ئەنباڕی و ســەربازانی دەوڵەتی ئیســلامی، بەڵام لەپێناو ئارامی و یەکڕیزی نێو موجاهیدان بێدەنگی هەڵبژێردرێـت لەم بـاســەدا موڕاحـاتی ئەو برایـانەش بکرێ لەبەر ئەوەی ئەوانە هەر لە ســەرەتـاوە لە مزگەوت و لای ئەم شــێخـانە و کتێبەکـانیـانەوە پەروەردە بونە بۆیە پێیـان ڕابگەیەندرێت موڕتەدن توشـی شـۆک دەبێ و قەبوڵ کردنی ئەم باسـە لای ئاسـان نابێ، وە دان بەوەش دا دەنێـت کە مـاوەیەک لە گەڵ موجـاهیـدان دابن خۆیـان تێـدەگەن کە ئەو زانایانە چین و چۆنن واتا ئەوانیش تکفیریان دەکەن بۆیە پەلەیان لێ نەکرێت و بێ دەنگی هەڵبژێردرێت لەسەریان.

٣- هەر کەسێک گەر کەمێک شارەزا بێت بە عقیدەی شێخ ئەبو علی ئەنباری ئەوا لای ڕونە کە عقیدەی شێخ وەهایە کە تکفیری ئەو جۆرانە دەکات، هەروەک و لە زنجیرە ووتارەکانی شیرکی گوێڕایەڵی تکفیری ئەوکەسانە دەکات کە بەژداری هەڵبژاردنەکان دەکەن گەرچی نەزانیش بن، جا چۆن تکفیری کەسێک ناکات کە علمیشی پێی هەیە و کارەکە حەڵاڵ دەکات نەک تەنها ئەنجامدان!؟

٤- دەوڵەتی ئیسلامی لە ڕاگەیاندراوێکی خۆیدا لە ڕادیۆی بەیان ـــدا لە بەشی [حلقات متنوعة] سەوتێکی بڵاوکردەوە بە ناونیشانی (بیان ضلال إبن باز و إبن عثیمین ومن شاکلتهم) هەر لە ناونیشانی بڵاو کراوەکەیاندا تا دەگاتە ناوەڕۆکی بڵاوکراوەکە هەمووی وەسفی کوفری و گومڕایی ئەو دووانە دەکرێت و لۆمە دەکرێن، نەک هەر ئەوانە بەڵکو فوزان و محمد حسان و حوینی و حسین یعقوب و قرضاوی و بوطی و نابلسی و غربیانی و مقدیسی و قتادە و حدوشی، دەوڵەتی ئیسلامی گومڕایی و کوفریەکانیان دەرخستوە و تکفیر کردنی ئەمانە لە لای دەوڵەتی ئیسلامی شتێکی زاندراوە

جا ئەم گومان و تۆمەتەشیان هەر شکست خواردوبوو نەک هەر ئەوەندە بەڵکو بەڵگە بوو لە سەر خۆیان لە سەر تۆمەت و لێکدانەوە خەراپەکەیان، نەک تەنها ئەو کۆمەڵەیە بەڵکو کەسانێکیش کە خۆیان داوەتە پاڵ موناسڕی دەوڵەتی ئیسلامی ئەم ووتەی شێخ ئەبوعلی

ئەنبـارِی بـاس دەکـات و دەیهێنێتەوە بۆ ئەوەی تکفیری ئەم دوانە نەکـات دوای ئەوەی کوفریەکـانی ئەمـانەی لەلا ڕونبوەتەوە، جـا هەر کـام لایەن بێ لێکـدانەوەکەیـان بۆهەر مەبەستێک و مەرامێک بێ لێکدانەوەکەیان باطڵە و شکستخواردوە.

تۆمەتی تکفیر نەکردنی عطیة الله لیبي

یەکێکی تر لەو تۆمەتانەی کە دەیدەنە پاڵ دەوڵەتی ئیسلامی ئەوەیە دەڵێن دەوڵەتی ئیسلامی تکفیری عطیة الله لیبي ناکات و یەکێ لە ئەمیرەکانی دەوڵەتی ئیسـلامی مەدحیشـی کردوە، جا دێن بەوە دەوڵەتی ئیسلامی تکفیر دەکەن.!

لە وەڵامیاندا دڵێین: عطیة الله ئەو عەقیدە و منهجە باطڵەی کە هەیبوو دەری نەخسـتبووو ڕون نەبوو بە شێوەیەکی ڕوون و ئاشکرا،

جا تکفیر نەکرابوو و لە لای هەندێ لەئەمیرەکان مەدحیش کرابوو، بەڵام دوای ئەوەی کە حاڵی ڕوون بوو و دەوڵەتی ئیســلامی بەڕائەتی خۆی و تکفیری دەرخســت وگومڕاییەکانی دەرخسـت ئەم باسـەش ڕوونە کە دەوڵەتی ئیسـلامی هیچ کاتێک نەوەستاوە لە تەکفیرکردنی موشریک و کافران، جا دەوڵەتی ئیسلامی لە گۆڤارەکەیدا نباء لە ٢٠ ڕەمەزانی سـاڵی١٤٣٨ ه گۆڤارێکی بە ژمارە ٨٥ ـــدا بڵاو کردەوە کە تێیدا هەر لە سەر پەڕی یەکەم و ناونیشـانی

گۆڤارەکە وێنەی عطیة الله لیبي دانراوە و ئاماژەی بۆ کراوە بە {رموز أم الوثن} کە لە لاپەڕە ١٢ دا باسـی عطیة الله دەکات بە ناونیشـانی [رموز أم أوثان ٦]، کە تێیدا ڕوونی دەکاتەوە کە: هەر لەســـەرەتاوە کە مەدحی کراوە لەلایەن هەندێ کەســـی چاکەوە بەڵام ئەم مەدح کردنەی بەهۆی ئەوە بوە کە حاڵی ناڕون و شـاراوە بوە لەو کەسـانە، گەر نا مەدح ناکرا، جا تێیدا بە ســـەری کوفر وشـــیرک و فیتنە و گومڕا و گومڕاکەر ناوی دەهێندرێ و وەســـف دەکرێ و تەزکیەی ئەو کەسانەش دەکات کە پێیان وایە عطیة الله کەسێکە کفر و شیرک و گومڕایی نیە و ڕوونی دەکاتەوە و باس دەکا تێیدا کە هیچ یەکێکیان لە هەڵە معصـــوم نینە وهەڵەی هەیە گەرچی چەند چاک و بەتەقوا و پەیوەســـت بوە بەقورئان و سـوننەت و چەند سـاڵەی جیهاد و دیار بوونی، وەک وســـەرەتا ئاماژەمان پێدا دەوڵەتی ئیسـلامی هیچ کاتێ نەوەســـتاوە لە تکفیری موشریکان جا تکفیر کردنی دەوڵەتی ئیسـلامی بۆ عطیة الله کە خاوەن مەنهەجێکی باطڵە ڕوون و ئاشکرایە، دەقی بڵاو کراوەکەی گۆڤاری نباء کەمێ زۆرە ئەتوانن بۆ زیاتر دڵنیابونەوە بگەڕێنەوە بۆ ئەرشـیفی گۆڤاری نباء لە ژمارەی ٨٥ ـــــدا دەیبیننەوە،جا کە کـاتێ دەوڵەتی ئیسـلامی ئەم گۆڤـارەی حەفتـانەی بڵاو کردەوە لە ٢٠ ڕەمەزانی ساڵی ١٤٣٨ھ، زۆرێک لەو کەسانەی کە خۆیان بە سەرخەر و پشتیوانی دەوڵەتی ئیسلامی دەزانی بەهۆی دەمارگیریان بۆ عطیةالله دەیان ووت گۆڤاری نباء ئەو بڵاوکراوەیە سـەربەدەوڵەتی ئیسـلامی نیە ودەوڵەتی ئیسـلامی لێیەوە بەرییە، جا سـەرخەر و پشـتیوانە

شـــوێنکەوتوە حەق و ڕاســـتیەکان وەڵامیان داناوە و ڕوونیان کردەوە کە هەرگۆڤارێک کە دەردەچێت و لەو بڕیارانە هەمووی لە ژێر دەســـتی ئەمیری ئیماندااران ودەوڵەتی ئیســـلامی دەردەچێ.

ئەوتۆمەتانەی کە خراوەتە سەر شێخ ئوسامە بن لادن و شێخ ابومحمد عدناني (تقبلهما الله)

دڵ نەخۆشـــەکـانی بەدوای ئەوەن ڕەخنە لە دەوڵەتی ئیســـلامی ببیننەوە و لێی بگرن بەشێوەیەک کەوتونەتە دوای ئەم شتە پوچەوا کەوا لە پێناویدا ڕاستی دەگۆڕن بۆ درۆ و درۆ بۆ ڕاســـتی وە چەواشـــە کردنی ڕاســـتیەکان و شـــێواندنیان و گومان خســـتنە ناویەوە، لەم تۆمەتەشـــدا ووتەیەکی شـــێخ ابو محمد عدنانی دەهێننەوە کە تێیدا نەقڵی ووتەیەکی شـــێخ ئوســـامە بن لادنـــــــە، دەقی ووتەکەش بریتیە:(هەمووئەوانەی کە بەژداریان کردوە لەم هەڵبژاردنەدا کەوا لە پێشـــدا وەسـفی حاڵیانم کرد و جا زانسـتی پێی هەبێ و ڕازی بێ پێی، ئەوا کافر دەبێ بە الله تعالی، ولاحول ولاقوة الا بالله) دەڵێن سـەیری بکەن شـێخ ئوسـامە عاذریە و عذر بالجهل ـی پێداون و شێخ عدناني یش موافقی ئەوی دەربڕیوە .

لە وەڵامیاندا دەڵێم: ئەو ووتەیەی شـــێخ ئوســـامە بن لادن -رحمە اللە- کە لە پەیامێکی ســـەوتیدا ئەم قســـەیە دەکات بە ناو نیشـــانی:[الرســـالة الرابعة إلى أهل العراق خاصـــة والمســـلمين عامة] وە هەروەها ئەو نەقڵەی شـــێخ عدنانی -رحمە اللە- کە لە ووتاری [عذرا يا أمي القاعدة] ـــــدا نەقڵی هەمان ووتەی شێخ ئوسامە دەکات، هیچ شتێکی نابێتە بەڵگە بۆتان بەڵکو ووتەکەی تەواوە و مخالفاتێکی تێدا دەرناکەوێت، خۆی ئەم باســـە لە ئێســـتادا ڕەچاو ناکرێت و بە مەرجیش دانانـدرێت، چونکە ســـەردەم و کات و دۆخ گۆڕاوە، ئەم ووتارەی شـــێخ ئوســـامە لە ســـاڵی ٢٠٠٤ دا ووتیەتی معلومە لای هەمومان کەوا لە پێشـــدا خەڵکی موحید و داواکەری حوکمی اللە تعالی بەو حزبە بەناو ئیســـلامیانەوە خەڵەتابون و حەقیقەتی پەڕلەمان و حاڵی پەڕلەمانیان لێ شاردبونەوە و بە شوێنی داواکردنی حوکمی اللە تعالی و وەرگرتنەوەی حوکمی اللە تعالی خەڵەتێندرابوون، ئەم بابەتەش گەر حاڵەکە بەم شـــێوەیە نـاڕون بێت و کەســـانێکیشـــی لەبەردەم بێت و هەر بەم جۆرە وەســـفی بکەن و حەقیقەتەکەی ڕوون نەبێ ئەو کەســـەش هەوڵی داوە بۆ هێنانە جێ و بینینی حوکمی اللە تعالی، نمونەی ئەم کەســـە وەک و نمونەی کەســـێکە کە نوێژ دەکات و ئاگادار نیە کەوا گۆڕێکی لە بەردەمە، ئایا ئەو کەســـە مورتەد بویەوە و گۆڕەکەی پەرســـت؟!، بە دڵنیاییەوە نەخێر، وە مەبەستی شـێخیش ڕوونە کە مەبەستی لە حاڵیانە چونکە هەر چەند کەلیمەیەک بەر لەوەی ئەم قسـەیە بکات ئاماژە بەوە دەدات کە وەسـفی حاڵیانی کردوە جا هەرکەسـێ

بەوە بزانێ و ڕازی بێت، ڕازی بون بە موطڵەقی باسـی لێوە کردوە جا ڕازی بونی دڵ بێ یان کردار بێ بۆ ئەم کارە، ئەوا پێی کافر دەبێت.

ابن ماجە لە سـوننەنەکەیدا لە حذیفە وە دەگێڕێتەوە و دەڵێت: پێغەمبەر صـلی اللە علیە وسـلم دەفرموێت: (کاریگەری ئیسـلام نامێنێت و دەسـڕێتەوە وەك چۆن نەخشـی جل دەسـڕێتەوە، ئیتر وای لێدێت نازانرێت ڕۆژوو چیە ونوێژ و حەج و زەکات چیە، لە شـەوێکیشـدا قورئان بەرز دەکرێتەوە ئیتر یەك ئایەتی قورئانیش لە سـەر زەویدا نامێنێت، دەسـتەیەك لە خەڵك دەمێننەوە، پیر و پەککەوتە، دەڵێن ئەم وشـەیەمان لە باوباپیرانمان بیستووە دەیانوت لا الە الا اللە، وا ئێمەش دەیڵێینەوە) لە کۆتاییەکەیدا حوزەیفە ووتی :ئەو وشەیە لە دۆزەخ ڕزگاریان دەکات.

ئەمەش بەڵگەیە لەسەر ئەوەی کەسێ نەتوانێت زانینی تەواوی حەقیقەتی شیرک بزانێ لە شتێک دا و ئەو کەسە هەر بە حوکمی ظاهیری کەسەکان خەڵەتابێ کە بانگەشەی ئیسلام و حوکمی اللە تعالی و مافی موسـڵمانان دەکەن، ئەو کەسـە هیچ شـتێکی لە سـەر نیە تا بۆی ڕوون نەکرێتەوە، دوای ئەوە گەربەردەوام بوو حوکمی مورتەدی بەسەرا دەدرێت.

وە بە هەمان شێوە هەندێ لە سەرکردە پێشینەکانی دەوڵەتی ئیسلامی کاریان بەم باسە کردوە و لەســەر عامی عوامی نێو حزبە بەناو ئیسـلامیەکان، کەوا تا دوای ڕونکردنەوە حاڵیان حوکمی مورتەیان بەسـەرا نەداون هەندێکیان، ئەمەش بە هەڵگرتنی حوکمی ئەم باسە جا تا چەند لە گەل ســەردەمەکەیاندا گونجاوە و پێکاویانە یان نەیانپێکاوە الله اعلم، هیچ شتێکیان لەسەر نیە بەوەی غولاتێک بێت تکفیریان بکات لە سەر شتێک کە الله سبحانە وتعالی و پێغەمبەرەکەی ڕێگایان داوە.

وەڵامدانەوەی گومانەکان: دەڵێن: مناطی قاعیدەی هەڵوەشێنەرەوەی سێیەم تکذیب و جحد نیە!

ئێمە لە بەشــی کێشــە و ناکۆکیەکان لە بارەی ئەصــل و واجبی تکفیردا بەیان نامەیەکی دەوڵەتی ئیســلامیان دانا کە تێیدا دەڵێت: (ووتەی یەکەم مانای فاســد و خەراپ بە خۆیەوە پەیوەســت دەکات.شیرکی گەورە ڕاستیە و سیفاتی خۆی هەیە جا دوای ئەوە گەر لێ بکۆڵیەوە ناوی موشریک بە سەر هەر کەسێک دا دەدەیت کە کەوتۆتە نێو سیفاتەکانەوە، گەر بێت وبە ڕەهایی کەسی وەستاو لە تکفیر یەکسان بکەی بەوەی جگە لە الله تعالی دەپەرستێ، ئەوا تکفیری ئەوکەسانەی پێوە پەیوەست دەبێ کە دەوەستن لە تکفیرکردن تێیدا بە دڵنیاییەوە هەر وا دەبێ چونکە شیرکی گەورە عوزری نەزانینی نییە، جا کەسی وەستاو موشریکە وەک و کەسی سەرەتا کە پەرستنی غیری الله دەکات، وە بە هەمان شێوە ئەوەشی پێوە پەیوەست دەبێ کە کەسی وەستاو لە کەسی دووەم بە هەمان شێوە موشریک بێت،

بەم شـێوەیە.ئەم جۆرە پەیوەسـت کردنەش حەقیقەتە و هیچی تۆمەت نیە بۆ سـەربنچینەی ئەم ووتەیە، سـەر هەڵدەکێشـێ بۆ تەکفیری بیدعی باطلی یەک بەدوای یەک، ئەمەش بەڵگەیە لە سـەر ئەوەی ئەم ووتەیە داهێنراوە و دروسـتبوە لە سـەر تێگەشـتنێکی هەڵە بۆ دەقەکان و نەتواندرایە ڕێکی و دروسـتی تێدا بکرێ، جا ئەم ووتەیە ڕەت دەکرێتەوە بە هۆی بـاطڵی ئەوەی بە خۆیەوە پەیوەسـتی دەکا) ئەم ووتەیە کە لە بەیان نامەکەدایە دەربارەی ئەو کەسـانەیە کە تکفیر بە ئەصـڵی دین دەزانن، بەئەصـل دانانی تکفیر لە دیندا وا دەکات تکفیری تسلسل و نەبڕاوەی بەدوا بێت و ببێتە عقیدەی موعتەزیلەکان، کۆمەڵە تکفیر کردنێک بەخۆیەوە پەیوەسـت دەکات کە پێچەوانەی دەقەکانی قورئان و سـوننەت و ئیجماعە، درووسـت بونی ئەمەش بەهۆی تەنیا کارکردن بە مطلق و کارکردن بە لێکدانەوەی عقڵ بەبێ ڕەچاوکردنی دەقە شرعیەکانە، جا لەم بابەتەدا کۆمەڵێ شـوبهەیان هەیە بە پشـتیوانی الله تعالی لە گەڵ وەڵامدانەوەی شوبهەکان بابەتەکەش ڕوونتر دەبێ لاتان إن شاءالله تعالی.

ووتەکانیان لەم بارەیەوە، دەڵێن:" تکفیر لە ئەصڵی دینە کەسێک بیهەوێت بێتە ناو ئیسـلامەوە پێویسـتە سەرەتا تکفیری موشریکان و طاغوتان هەموی بکات ئینجا موسڵمانە،چونکە مانا و سیفاتی لاالەالاالله و کوفر بە طاغوت بریتیە لە تکفیر.! "

ئەمە دقی ووتەی خۆیانە و بیروباوەڕیان بریتیە لەوە، جا کۆمەڵێ شوبهە دەهێننەوە کە بەهۆیەوە دڵنیای دەدەنە بیروباوەڕ و لێکدانەوەکەیان، جا یەکە بەیەکی شـوبهەکان لە هەڵە تێگەیشـتن و نەبون بە بەڵگە بۆ بابەتەکەیان و بونە بەڵگەبەسەرخۆیان دەخەینە ڕوو إن شاءالله تعالی.

شـوبهەی یەکەم: ئەم ئایەتە دەهێننەوە: (فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللَّهِ فَقَدِ اسْـتَمْسَـكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ)[البقرة/٢٥٦] دوای ئەوە باس لەو ڕیوایەتەی عبدالله ـــی کوڕی عباس[إبن عباس] دەکەن، کە دەفەرموێت: " [فَقَدِ اسْـتَمْسَـكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ] بریتیە لە لا إله إلا الله "، وە لە گەڵ ئەوەشـدا ئەم فەرمودەیەی رسـول الله صلی الله علیه وسلم دەهێننەوە دەفەرموێت:(هەر کەسـێک بڵێت لاإله‌إلاالله، وە کوفر بکات بەوەی دەپەرستڕێت لە لە غیری الله تعالی، ئەوا ئەو کەسە ماڵ و خوێنی حەڕام دەبێت و لێپرسـینەوەشـی لە سەر الله تعالی ــــیە]، وە پاشـان لەگەڵ ئەوانەدا ئەم ئایەتەش دەهێننەوە کە الله تعالی دەفەرموێت:(قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ)[الممتنحة/٤]، ئینجا دوای ئەوە دەست دەکەن بەشـرحی ئەم ئایەتانە و لاالەالاالله و شـەرحەکانیش بە ووتەی زانایان دەکەن، لەوانە: ووتەی شـێخ محمد ی کوڕی عبدالوهاب کە دەڵێت: " وەئەما سـیفاتی کوفر کردن بە طاغوت ئەوەیە کە بیروباوەڕت وابێت کە پەرسـتنی غیری الله تعالی باطڵە، وە وازی لێ بێنی، وە ڕقت لێی بێت، وە ئەهلەکەشی تکفیر بکەیت، و دژایەتی بکەی. "، وە ووتەی شێخ عبدالرحمن حسن:(ئەمە حاڵی ئەم پیاوەی ڕوونکردەوە: کە لاالەالاالله ـــــی نەناسیوە، خۆ گەر لە مانای لاالەالاالله تێگەشـتبا دەیزانی کە هەر کەسێ گومانی هەبێ یان دوو دڵ بێت لە کوفری کەسێ کە شیرک بڕیاردەدات لە گەڵ

الله تعالى دا ئەواکوفری بە طاغوت نەکردوە)، ئەمە شێوازی بەڵکە هێنانەوەیتیان بۆ بیروباوەڕەکەیان و بۆ تکفیر کردنی ئەهلی ســـوننە و جەماعەت، چونکە دەڵێن قاعیدەی (من لم یکفر الکافر فهو کافر) واتا کوفری بە طاغوت نەکردوە!، جا کەسێکیش ئەو کەسە تکفیر نەکات ئەویشیان کوفری بەطاغوت نەکردوە ئەویشـــیان کافرە، ئەوەی ئەوەش تکفیر نەکات ئەویش کوفری بە طاغوت نەکردوە و کافرە، ئەوەی ئەوەش تکفیر نەکات ئەویش کوفری بە طاغوت نەکردوە و کافرە، ئەوەی ئەوەش تکفیر نەکات ئەویش کوفری بە طاغوت نەکردوە و کافرە ......،ئەمە لێکدانەوە و بیروباوەڕ و تێگەیشتنیانە لەم بابەتە.

وەڵامدانەوە و پەردە لادان لە سەر گومانەکانیان: شێوازی وەڵامدانەوەکە وەک و شێوازی پرسیار لێ دەکەم، ئایا لاالەالاالله وە کوفر بە طاغوت بریتین لە تکفیر؟، یان بڵێین ئایا ڕوکنێکی دروســـت بونیان بریتیە لە تکفیر؟

لە وەڵامدا دەڵێین: نەخێر تکفیر بریتیە لە واجباتێک و لوازمێک و پەیوەست بوێک بە کوفر بە طاغوت و لاالەالاالله ــــــوە، بەشـــێوەیەک کە ئەنجام نەدەرەکەی دوای ڕونبونەوەی حاڵ و حوکمەکەی کافر دەبێت و دەردەچێ لە ئیسلام، بەڵام لە اصل و بنچینەی دیندا نیە.

الله تعالى دەفەرموێت:(وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُــولاً أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ)[النحل/٣٦] واتە: لە نێو هەموو گەلێکدا نێردراوێکمان ناردوە بۆ ئەوەی الله تعالى بپەرســـتن و دورکەونەوە لە طاغوت؛ الله تعالى لێرەدا باســـی بنەما و بنچینەی دینەکەی و پەیامی نێردراوەکانیان بۆ دەکات،کە تێیدا فەرمان بە پەرســـتنی الله تعالى ــــــیە و واز هێنان و دورکەوتنەیە لە طاغوتان، کە بریتین لە هەر شـــتێک کە بپەرســـترێت جگە لە الله تعالى، بنچینەی دین بریتیە لە وازهێنان لە عیبادەتی طاغوت و

دورکەوتنەوە و بەڕائەت کردن لێی، بنچینەی دین تێیدا ڕوکندار نەکراوە بە تکفیر بەڵکو بە پەرستنی الله تعالى و دورکەوتنەوە لە طاغوت مەرجدار و ڕوکندار کراوە.

باشە، سیفاتی و چۆنیەتی{وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ} چیە و چۆنە؟

الله تعالى دەفەرموێت:(وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ ۚ فَبَشِّرْ عِبَادِ)[الزمر/١٧] واتە: ئەوانەی کە دورکەوتبونەو وازیان هێنابوو لە طاغوت لەوەی کە دەپەرسترێت، وە گەڕابونەوە بۆ لای الله تعالى، جا ئەوانە موژدەیان بۆ هەیە جا موژدە بدەن بەو بەندانەم؛ الله سبحانه وتعالى سیفاتی دورکەوتنەوە و واز هێنان لە طاغوتی بەوە دانا کە نەیپەرستن و دورکەونەوە لێی؛ وە هەر وەها دەفەرموێت:(فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ)[البقرة/٢٥٦] واتە: هەر کەسێک کوفر بکات بە طاغوت و ئیمان بێنێ بە الله تعالى ئەوا دەستگرتوو و پەیوەست بوە بە گرێی ڕزگاریەوە کە ئیسلامە؛ الله تعالى سیفاتی {وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ} بە کافر بون پێی وەسف کرد و مەرجدار کرد بە باوەڕ نەبون پێی، وە مەرج داری نەکرد بە تکفیر کردن.

الله تعالى دەفەرموێت:(أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا)[النساء/٦٠] واتە: ئایا ئەوانەت نەبینیوە پێیان وایە ئیمانیان هێناوە بەوەی بۆتۆ و ئەوانەی پێش تۆش دابەزیوە و

لەگەڵ ئەوەشدا دەیان هەوێت کێشە وحوکمەکانیان ببەنەوە لای طاغوتان لە کاتێک دا ئێمە فەرمانمان پێ کردبوو کە کافر بێت بەو طاغوتانە بەڵام ئەوە شـــیطانە کە دەیهەوێت گومڕای بکات بە گومڕاییەکی دورەوە؛ لێرەدا کەســـێک دەیهەوێت حوکم بباتەوە بۆ لای طاغوتان، دەیهەوێت جۆرێک لە جۆرەکانی پەرســـتن ئەنجام بدات جگە لە الله تعالی، لە گەڵ ئەوەشـــدا بانگەشـــەی ئیمان هەبون بە الله تعالی دەکـات، بەڵام ئەوە ســـودی پێ نـاگەیەنێ چونکە {وَاجْتَنِبُوا الطَّـاغُوتَ} بە جێ نەگەیـانـدوە و دورنەکەوتوەتەوە لە پەرستنی و بێ باوەڕ نەبوە بەرامبەری.

وە هەروەها دەفەرموێت:(وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَـبِيلِ الطَّاغُوتِ)[النسـاء/٧٦] واتە:وە ئەوانەی کە کـافرن دە جەنگن لە پێنـاوطـاغوتـدا؛ لێرەدا کەســـانێک کە دەجەنگن لە پێنـاو طـاغوتـدا بەهۆی دورنەکەوتنەوە لە پەرســتنی طاغوتان بێ باوەڕ نەبون پێیانەوە شـوێنیان کەوتون و هەوڵی سـەرخسـتنی دەدەن و لە پێناویدا کار دەکەن.

ڕابمێنن لە ئـایەتەکـان، الله تعـالی ســـیفـات و چۆنیەتی و مەرجەکـانی کوفر بە طـاغوت و {وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ} هەمووی کۆکردەوە لە واز هێنان و دورکەوتنەوە لە پەرسـتنی طاغوتان وە باوەڕ نەبون پێیان، واتا اصل و بنچینەی دین بریتیە لە واز هێنان و دورکەوتنەوە لە پەرستنی طاغوتان و باوەڕ نەبون پێیان، و لەو بنچینەیەدا تکفیر بونی نەبوو لە ووتەکانی الله تعالی دا، خۆ گەر تکفیر لە بنچینەی دینـدا بێت ئەوا وەک و بابەتەکانی تر بە ڕاشکاوی ئاماژەی پێ دەدرا.

تکفیر لە لوازمی [لاالـە] و کوفر بە طـاغوتە، یەکێـک لەو شـــتـانەی کە "لاالـە" و کوفر بە طـاغوت بەخۆیەوە پەیوەســـتی دەکەن بریتیە لە تکفیر، نمونە: کەســـێـک هەیە وازی لە طـاغوتـان هێنـاوە و دورکەوتۆتەوە لە پەرســـتنیان و بـاوەڕی پێیـان نیە و الله تعـالی بە تەنهـا دەپەرســـتێت، لە گەڵ ئەوەی

منهجی طاغوتێکی بۆ ڕوون بویەوە ئەو کەسـە هەر لە سـەرەتاوە خۆی بەری کردوە لەم طاغوتە و دورە پەرێزە لێی و بـاوەڕی پێی نیە ئەم بـاوڕ پێ نەبونە و دورکەوتنەوە لێی و پێچەوانە بونی ئەوە بەخۆیەوە پەیوەســت دەکات کە تکفیری ئەو طاغوتە بکات دوای ئەوەی کە حاڵی ئەو طاغوتەی لا ڕوون بوو لە طوغیـانی و حوکمەکەی دەربـارەی ڕوون بوو لەلای، جـا گەر دوای ئەوەی بۆی ڕوون بووە و ئەو پەیوەسـت بوەی کوفر بە طاغوتی بەجێ نەهێنا ئەوا خۆی کافر دەبێتەوە، لە هۆکاری کافر بونەکەشـی بەدوای ئەم بابەتە دەچینە سەری ان شاءالله.

وە لە لوازم و پەیوەســـت بوەکانی "إلا الله" و ئیمان هێنان بە الله تعالی، ئەوە بەخۆیانەوە پەیوەســـت دەکەن کە تکفیری دژی خۆیـان و پێچەوانەی خۆیـان بکەن، کە بریتیە لە طـاغوتـان و ئەوانەی کە دەیانپەرستن و شوێنیان کەوتوون و گوێڕایەڵیان دەکەن.

وە بەهەمان شێوە لە واجبات و پێویستیەکانی لاإلەالاالله و کوفر بە طاغوت دایە کە تکفیری موشریک و کافران بکرێت.

هۆکاری کافر بونی ئەو کەسـەی کە هەڵناسـتێ بە ئەنجامدانی لوازم و واجباتی لاالەالاالله و کوفر بە طاغوت بریتیە لە: بە درۆ خسـتنەوەی دەقەکانی قورئان و سـوننەت وە پێداگری کردن لێی، چونکە گەر بەڕاســـت دانەری قورئان و ســـوننەت بێت ئەوا تکفیری کافر و موشریکان دەکات، چونکە قورئان و ســـوننەت تکفیری کـافر و موشریکـان دەکەن، پێچەوانە و دژی ئیمان هەبونە بە اللـە تعـالی وە هەڵوەشـــێنەرەوەی ئیمان هێنـان بە الله تعـالی ـــــیە، وە کەموکڕی خســـتنە نێو کوفربە طاغوت و

هەڵوەشــێنەرەوەی لوازمەکەیەتی، کە ئەمانە هەمووی هۆکارە و بەڵگەن لەســەر کافرێتی کەسـێک کە تکفیری کافرێک ناکات کە حاڵ و حوکمی ڕون بۆتەوە بۆی.

الله تعالی دەفەرموێت:(فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّـدْقِ إِذْ جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ)[الزمر/٣٣] واتە: جا کێ لەو کەســە ســتەمکارترە کە درۆ بە ناوی الله تعالی ـــــوە هەڵدەبەستێت و کاتێک قورئانیشی بۆ دێت و بەدرۆی دەخاتەوە، جائایا شوێنی مانەوەی کافران هەر دۆزەخ نیە؟؛ وە دەفەرموێت:(وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ)[العنكبوت/٤٧]واتە: هیچ کەسێ پێداگری لە ئایەتەکانی ئێمە ناکات تەنها کافران نەبن؛ وە دەفەرموێت:(وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ)[الســجدة/٢٢]واتە: کێ لەو کەســە ســتەمکارترە کە کاتێک بەڵگە و ئایەتەکانی ئێمەیان بە بیر دەهێنایەوە پشــتی لێ هەڵدەکرد، بەڕاســتی ئێمە تۆڵەسـێنین لە تاوانباران؛ وە دەفەرموێت:(فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَـدَفَ عَنْهَا سَـنَجْزِي الَّذِينَ يَصْـدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُـوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ)[الأنعام/١٥٧] واتە: جا کێ لەو کەسە ستەمکار ترە کە بەڵگە و ئایەتەکان بەدرۆ دەخاتەوە و پشــتی لێ هەڵدەکات، ئا بەڕاســتی پاداشــتی ئەوانەی کە پشــتیان هەڵدەکرد لە ئایەتەکانمان بە خراپترین ســزا دەدەینەوە بەهۆی ئەو پشـــت هەڵکردنەیان لێی؛ الله ســبحان وتعالی وەسفی خەراپترین و ستەمکارترین کەسی داوە بەسەر ئەو کەسانەدا وە بەڵێنی داوە پێیان کە بە دۆزەخ و ســزایێکی زۆر خەراپ سـزایان دەدات و لێپێچینەوەیان لە گەڵ دەکات و تا هەتایە تێیدا دەمێننەوە و کافرن، ئا ئەمە حوکمی ئەو کەســـەیە کە کاتێ حاڵ و حوکمی کافرێکی لە لا ڕوون دەبێتەوە لە قورئان یان سوننەتدا، پاشان بڵێت من تکفیری ناکەم و پشت هەڵبکات لێی.

جا بەڵگەکانتان بینی دەربارەی اصـــل و بنچینەی دین کە بریتیە لە چی و تکفیریش لە چ پلەیەکە، جا ئەوکەسانەی کە تکفیر بە اصل و بنچینەی دین دا دەنێن ئەوە بە عقیدەکەیانەوە پەیوەست دەبێت کە: تکفیری هەر چی کافر هەیە لە ســەر دونیا بیکەن و دەبێت هەموو کافرێک بناســـن و تکفیری بکەن ئینجا دەبنە موســڵمان و دێنە ناو دین، وە نەزانینیش لە بنچینەی دیندا عوزری بۆ نیە کەواتە لە خودی عقیدەی خۆیان تکفیری خۆیانی تێدایە، بەڵام ڕاســتگۆ نین لە گەڵ عقیدەکەیان و لوازمەکانی، گەر دەڵێن: نەخێر بەم جۆرە نیە بەڵکو دەبێ حوکم و حاڵی ڕون بێت ئینجا تکفیر بکرێت ئەمە اصـــل و بنچینەی دینە، دەڵێم: ئێ بارک اللە فیکم کەوایە لە عقیدە و لوازمەکانی اصــلی دیندا لاتاندا و هاتنە ســەر عقیدە و لوازمی واجباتی دین و ئەو جیاوازیەی کە مایەوە تەنها لفظیە، وە گەر لە حوکمی عاذر بالجهل یان بڵێین قاعیدەی "من لم یکفر الکافر فهو کافر" بە موطلەقی هەموو باســەکەی دەخەنە ناو تکفیر ئەوا دەبێت ئەو لوازمەش قەبوڵ بکەن کە هەموو کافرێکی ســەر دونیا بناســن و تکفیری بکەن ئینجا دین دروســت دەبێت، چونکە حوکم دان بە موطڵەق لە بابەتی حوکمی عاذر و مناطی تکفیری بەهۆی اصــلی دین دابنێن ئەوا حەتمەن ئەولوازمەشــی پێیەوە پەیوەســت دەبێت، بەم جۆرە دەتوانن لە گەڵ عقیدەکەتان ڕاستگۆ بن گەرنا تناقضاتی ئاشکرای تێدا دەردەکەوێت.

ســەبارەت بە ئایەتی:(قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْـوَةٌ حَسَـنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُـدُونَ مِن دُونِ اللَّـهِ كَفَرْنَـا بِكُمْ وَبَـدَا بَيْنَنَـا وَبَيْنَكُمُ الْعَـدَاوَةُ وَالْبَغْضَـــاءُ أَبَـدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ)[الممتنحة/٤]

دەڵێن ئەم ئایەتە پیرۆزە بەڵگەیە لەســەر ئەوەی تکفیر لە اصــلی دین بێت و هەر چی کەسـێ بە هەر شــێوەیەک تکفیر نەکات بە موطڵەقی کافرە چونکە پێغەمبە ئیبراهیم علیه الســلام دەفەرموێت:{كَفَرْنَا بِكُمْ}.!

بە دوو شێوە وەڵامیان دەدەمەوە:

یەکەم: {كَفَرْنَا بِكُمْ} لە بنچینەیدا مانای تکفیر نادا، بەڵکو بریتیە لە باوەڕنەبون و کافر بون بە شـیرک و ئەولیاکانی، هەر وەک و لە مانای دورکەوتنەوە و وازهێنان لە پەرسـتنی طاغوتاندا باسـمان کرد لە گەڵ بەڵگەکاندا، وە تکفیر کردنیان لە لە لوازم و پەیوەست بوی ئەو{كَفَرْنَا بِكُمْ}ـیە.

دووەم: گەر هەر پێداگری دەکەن لە سەر ئەوەی کە مانای تکفیر دەدات، ئەوە پێیان دەڵێم: لەم ئایەتەدا شتانێکی تر باس کراوە کە هیچ باسێکی بەسەر اصل و بنچینەی دینەوە نیە بگرە خۆشتان دان بەوە دا دەنێن، هەر وەک و دەفەرموێت{الْعَدَاوَةُ} وەک زانراوە لای هەموومان کە دژایەتی لە واجباتەکانە لە دەرخستنی دوژمنایەتی بە بەرپا کردنی جەنگ لە گەڵیان و دژ وەستانەوەیانە، بۆیە موطلەقی ئەم ئایەتە لە هەموو باســەکان لە بەرائەت و تکفیر و عەداوەت و ڕق کۆناکرێنەوە لە بابەتی اصــڵ و بنچینەی دیندا، واتا بەو شێوەیە نیە کە هەموو ئەوەی باسکراوە لەو ئایەتەدابنچیەی دین بێت نەخێر بەڵکو لوازم

و بنچینەکان بەیەکەوە کۆکراونەتەوە، بۆیە ئەم ئایەتە هیچبەڵگەیەک نادا بەدەستتان بەڵگو دەبێتە بەڵگە بەسەرتاوەنەوە.

سەبارەت بە ووتەکەی شێخ محمدی کوڕی عبدالوهاب کە لە چەند ووتەیەکیدا باس لە تکفیر دەکات و بە اصل و بنچینەی دین وەسفی دەکات.

بە چەند شێوەیەک وەڵامیان دەدەمەوە:

یەکەم: گەر زانایان بابەتێکیان بە اصلی دین وەسف کرد مەرج نیە ئەوەی کەباسی دەکەن لە خۆیدا اصل بێت، هەر کەسێک گەر بگەڕێتەوە بۆ ووتەکانی سەلەف دەبینێت زۆر شتیان وەسف کردوە بە اصلی دین کە هیچ پەیوەندییێکی بە اصلی دینەوە نیە، نمونە لەوانە وەک و شێخی ئیسلام ابن تیمیە دەڵێت:" اصلی دین بریتیە لە فەرمانکردن بە چاکە و نەهی کردن لە خەراپە " [مجموع الفتاوی - ٢٧/٤٤٢] وە یان دەڵێت: "اصلی دین بریتیە لە ئەنجامدانی واجبەکان و وازهێنان لە حەڕامەکان "[مجموع الفتاوی - ١٣٦/٢٢] ابن القیم دەڵێت: " اصلی دین غیرەتە، هەر کەسێ غیرەتی نەبێ دینی نییە "[الداء والدواء ٦٨] ووتەکان زۆرن لەم بارەیەوە و شتێکی زاندراوە و مەرج نیە باسەکە لە اصلدا اصلی دین بێت، هەتا شێخ ترکی بنعلی -رحمە اللە- لە کتێبی [شروط وموانع التکفیر] دا لە سەرەتای باس کردن و وەسفکردنی تکفیر و پیا هەڵدانی دا دەڵێت اصلی دینە، بەڵام دوای ئەوە کە دەچێتە ناوەڕۆکی بابەتی تکفیر دان بەوە دا دەنێ کە تکفیر لە واجباتێکی دینە.

دووەم: لە عقیدەی شێخ محمدی کوڕی عبدالوهاب دا وە لە کارکردن و مامەڵە کردنی لە گەڵ تکفیردا زۆر ڕوون و ئاشکرا دەردەکەوێت لێی کە تکفیردەکات لە سەر ضوابطی واجباتی دین نەوەک و اصلی دین، وە هەتتا لە حوکمی عاذر پێچەوانەی ئەو کەسانەیە کە دەڵێن عاذر بە موطڵەقی کافرە، هەر وەک و شێخ لە[الدرر السنة ٢٠٧/٢] دەربارەی کەسێک کە تکفیری کافرێک ناکات تکفیری دەکات بەڵام دەڵێت: " دوای ڕونکردنەوە بۆی "، وە هەر وەها لە [الدرر السنية - ٩٢/١٠] قوتابیەکانی شێخ تکفیری طاغوتێ ناکەن و دێن پرسیار دەربارەی ئەم طاغوتانە لە شێخ دەکەن، ئەویش بەم جۆرە وەڵامیان دەداتەوە: " چۆن گومانتان هەیە لەوەدا لە کاتێکدا چەندین جار ڕونکردۆتەوە بۆتان کە ئەو کەسەی حوجەی پێنەگەیشتوە بریتیە لەو کەسەی کە تازە موسڵمان بوە یان کەسێک بێ لە شوێنێک و وڵاتێکی دوور بژییێ لە موسڵمانان،یان لە مەسئەلە خەفیەکان وەک و صرف و عطف " سەیرکەن ئەو قوتابیانەی کە شێخ وایان پێ دەڵێ گومانیان لە طاغوتان دروست بوە کە ئایا حوجەیان پێگەیشتوە یان نا، بەڵام شێخ تکفیری نەکردن بەڵکو بە شێوەیەکی سەرسوڕمانانە بابەتەکەی بۆ ڕون کردنەوە و گومانەکەی لادان لە گەڵ ئەوەی قوتابیەکانی عاذر بالجهل بوون، وە ئەم ووتەیەی شێخ زۆر لەوانەی کە عقیدەیان بەلای ئیرجاءدا دەچێ بە موطڵەقی تکفیری عاذر ناکەن وەک و لە ڕونکردنەوەکەی شێخ ابو بلال الحربي دا ڕونی کردەوە وە لە بەیان نامەکاندا کە ئەم بابەتەی بۆ ڕونکردنەوە و لادانی گومان، لە سەر شاراوەیی و ئاشکرایی حاڵ وحوکمەکان وەستاوە لە بارودۆخ و شوێنەکاندا نەوەک حوکمەکە موطڵەق و ڕەهایی بێت.

وە هەروەها سەبارەت بە ووتەکەی شێخ حسن عبدالله -رحمه الله-؛ هەر وەک و لە ڕونکردنەوە و نەقڵەکانی شێخ ابو بلال الحربي کە نەقڵی کردبوو لە زانایان بە تایبەت زانایانی ئەئیمەی نەجدی کەوا

کۆمەڵێک ووتەیان هەیە بە موطڵەقی باس لە تکفیر دەکەن و تکفیر دەکەن، بەڵام دوایی مقید و سـنور داری دەکەنەوە، ئەم شێوازە حوکم و دەربڕینە و باسکردنەی موطڵەق و مقید کردنە شتێکی زاندراوە و بابەتێک و زانسـتێکی جێگیرە لە لای ئەهلی علمدا، ووتەکانیان لەم جۆرە و لەم بابەتەدا زۆر زیاترە لەوەی کە شێخ نەقڵی کردبوو بەڵام ئەمە بەشێوەیەکی کورت و پوخت بوو، جا بەهەمان شێوە هیچیان نەبون بە بەڵگە بۆتان بەڵکو بون بە بەڵگە بەسـەرتانەوە هەم لە اصـلی دین و قاعیدەی "من لم یکفر الکافر فهو کافر" وە لە حوکمی عاذر.

گومانی دووەم: باس لە بابەتێک دەکەن:(بەرائەت کردن بە تەنها لە شـیرک بەس نیە بەڵکو دەبێ بەرائەت لە کەسـی موشریکیش بکرێت) باس لەم بابەتە دەکەن و بەڵگەکان و حەقیقەتی ئەم ووتەیە دەخەنە ڕوو و بۆ ئەوەی باطڵی باسەکەمان و بیروباوەڕمان بخەنە ڕوو !.

لە وەڵامیاندا دەڵێم: ئەو بابەتەی کە باسـی دەکەن موافقی ئێوەین و دەوڵەتی ئیسـلامیش موافقتانە وە ئەو بەڵگانەی کە بۆ ئەم بابەتە دەیهێننەوە ئێمەش دەیهێنینەوە وە بگرە زیاتر لەوانەی ئێوەش، ئێمە پێچەوانەی ئەم باس و بابەتە نین، وە ئەم بابەتە هەڵوەشـێنەرەوەی عقیدە و بابەتەکەمان نیە بگرە پەیوەستە بەوەوە؛ بەڵێ کەسێ بەڕائەت لە شیرک نەکات کافرە، وە کەسێک بەڕائەت لە شیرک دەکات بەڵام بەڕائەت لە بکەرەکەی کەسـی موشریک ناکات، ئەمەش حوکم و حاڵی دابەش دەبێتە سـەر دوو بەش:

یەکەم: کەسـەکە بەرائەتی لە شـیرک کردوە بەڵام کەسـێکی موشریک لەلایەتی حاڵ و حوکمی ئەو موشریکەی لە لا ڕوون نیە، بەشـێوەیەک یان هیچی دەربارە نازانێ، یان دەیزانێ بەڵام سـەری لێ دەرناکا و حاڵەتەکەی یان حوکمەکەی ئاڵۆز و شـێواوە پێویسـتی بە ڕونکردنەوەی زیاترە، لەم حاڵەتەدا ئەو کەسە هیچ شتێکی لەسەر نیە و موسڵمانە و بەوە ناچێتە دەرەوە لە ئیسلام.

دووەم: کەسێکە بەرائەتی لە شیرک کردوە، بەڵام کەسێکی موشریک لە لایەتی دوای ئەوەی کە حاڵ و حوکمی لەلا ڕونە تکفیری ناکات و بەرائەتی لێ ناکات، ئەو کەسـە خۆی کافرە وەک و لە سـەرەوە باسـمان کرد کە هۆکاری کافر بونەوەکەی بریتیە لە بەڕاسـت دانەنانی دەقەکانی قورئان و سـوننەت و ڕەتکردنەوەیانە بەشـێوەیەکی ناڕاسـتەوخۆ، لێرەدا موشریکەکە و تکفیر نەکەرەکەی هەردوکیان کافرن بەڵام بەدوو هۆکار و جۆری جیاواز.

بابەتەکە هەر وەک و خۆیەتی کە باسـمان کرد لەسـەرەوە، گەر بێتو ئەو کەسـانە هەر پێداگری لە سـەر بکەن و بڵێن نەخێر بەو جۆرە نیە، ئیـدی دەبێ هەر بەو جۆرە مـامەڵەبکەن کە عقیـدەکەیـان بەخۆیە پەیوەسـتی دەکات، کە بەرائەت لە شـیرک بکەن و هەموو موشریکێکیش بناسـن و بەرائەتی لێ بکەن ئینجا موسڵمان دەبن، بەم جۆرە خۆشیان لە عقیدەکەی خۆیان بە موسڵمانی دەرناچن، الله تعالی پەنامان دات لەم جۆرە لێکدانەوەیە، امین.

کۆتایی

الحمدلله رب العالمین بە پشـتیوانی و یارمەتی الله تعالی وەڵامی بەشـێکی گومانەکان و تۆمەتەکانمان دایەوە کە لە ئێستادا باوە و بۆتە جێگای مشتومڕ و کەسانێک دڵی خۆیان پێی خۆش کردوە و مرازی دڵیان پێ هێناوەتە جێ بە تکفیر کردنی دەوڵەتی ئیسـلامی-أعزها الله- وە کەسـانێک دڵی خۆیانیان پێ خۆشـکردوە بە هۆی بیروباوەڕە ئیرجائەکەیانەوە کە ویستیان وایە بیروباوەڕی دەوڵەتی ئیسلامی -أعزە الله- لە گەڵ بیروباوەڕی خۆیان بگونجێنن، ئەوەی کە هەبوو لە تۆمەتی غولاتەکان و کەسـانی تر سـەبارەت بە بابەتی تکفیر و تکفیر کردنی دەوڵەتی ئیسـلامی لە تۆمەتەکان ئەوەندە بوو بە ئیزنی الله تعالی تا دەوڵەتی ئیسلامی لەسەر ئەم مەنهەجە پاکە بێت وەڵامی هەموو تۆمەت و گومانەکان ئەدەینەوە کە خراوەتە سـەری، وە بەئومێدم ئەو کەسـانەی کە بەم تۆمەتانە دەوڵەتی ئیسـلامیان تکفیر کردوە پەشیمان ببنەوە و ئەو کەسانەشی کە لایانداوە بۆ ئیرجاء و خۆشەویستیان بۆ دەوڵەتی ئیسلامی هەیە بەئومێدم کاریگەری هەبێت بۆیان بە ڕێک کردنی بیروباوەڕیان و وە بە ئومێدم دڵ خۆشی و شیفایەک بێت بۆ دڵی موسـڵمانان و سەرخەرانی دەوڵەتی ئیسلامی -أعزە الله- بەوەی کە وەڵامی ئەم دوو لایەنە درایەوەولله الحمد والمنه، داواکارم لە الله عز وجل کە ئەم کارە بچوکەم لێ قەبوڵ بکات و بیکاتە هۆکاری چاکەکاری نێوان موسـڵمانان، وە داواکارم لە رب العالمین کە ئەو دەوڵەتە مەنهەج دروسـت و پاکە سـەربخات و سـەقامگیری بکات لەسـەر زەویەکەی خۆی وە خەلیفەکەی بپارێزێ و سەرکەوتن بەخۆی و سەربازەکانی ببەخشێ بە فتحێکی نوێ و گەورەوە اللهم امین یارب العالمین وأخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

بابەتەکان

پێگەی نەهاوەند

صفر 1442